

LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Precizētais 2015.gada vispārējās valdības budžeta plāna projekts un ar to saistītie jautājumi

Finanšu ministrija
2014.gada 1.decembrī

ES Tiesiskais ietvars (1)

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 473/2013 (2013. gada 21. maijs) par kopīgiem noteikumiem budžeta plānu projektu uzraudzībai un novērtēšanai un pārmērīga budžeta deficīta novēršanai eurozonas dalībvalstīs

6. pants

Uzraudzības prasības

1. Dalībvalstis katru gadu līdz 15. oktobrim iesniedz Komisijai un Eurogrupai budžeta plāna projektu nākamajam gadam. Minētais budžeta plāna projekts atbilst ieteikumiem, kas sniegti saistībā ar SIP un attiecīgā gadījumā ieteikumiem, kas sniegti saistībā ar ikgadējo uzraudzības ciklu, tostarp makroekonomiskās nelīdzsvarotības procedūru, kā noteikts ar Regulu (ES) Nr. 1176/2011, un atzinumiem par 9. pantā minētajām ekonomiskās partnerības programmām.

7. pants

Budžeta plāna projekta izvērtējums

1. Komisija cik drīz vien iespējams un jebkurā gadījumā līdz 30. novembrim pieņem atzinumu par budžeta plāna projektu.

2. Neatkarīgi no 1. punkta izņēmuma gadījumos, ja pēc apspriešanās ar attiecīgo dalībvalsti Komisija vienas nedēļas laikā no budžeta plāna projekta iesniegšanas konstatē sevišķi būtisku SIP noteikto budžeta politikas pienākumu neizpildi, tā pieņem atzinumu divu nedēļu laikā no budžeta plāna projekta iesniegšanas. Savā atzinumā Komisija pieprasa iesniegt pārskatītu budžeta plāna projektu pēc iespējas drīzāk un jebkurā gadījumā triju nedēļu laikā no tās atzinuma datuma. Komisijas pieprasījumu pamato un dara zināmu atklātībai.

3. Komisijas atzinumu dara zināmu atklātībai un prezentē Eurogrupai. Pēc tam, pēc attiecīgās dalībvalsts parlamenta vai Eiropas Parlamenta pieprasījuma, Komisija prezentē savu atzinumu parlamentam, kas to pieprasījis.

ES Tiesiskais ietvars – vēlēšanu gads

- Specifiska procedūra ir paredzēta tajā gadījumā, kad valstij ir vēlēšanas, jo līdz 15.oktobrim valdības vēl budžeta projektu nav izstrādājušas.
- Šajā gadījumā, kā tas šogad ir Latvijai, procedūra paredz, ka līdz 15.oktobrim tiek iesniegts budžeta plāns pie nemainīgas politikas nosacījuma – tas ir, ieņēmumi, izdevumi un deficīts tiek plānoti pieņemot, ka spēkā ir tikai tie lēmumi, kas jau ir pieņemti līdz 15.oktobrim.
- EK sagatavo viedokli par to, kā plāns atbilst ES fiskālās disciplīnas noteikumiem pie nemainīgas politikas nosacījumiem un dalībvalsts valdība to ņem vērā sagatavojot budžetu.
- Pār tam kad valdība ir sagatavojusi budžeta projektu iesniegšanai parlamentā, tā vienlaicīgi nosūta EK un Eirogrupai precizēto budžeta plānu.
- EK sagatavo atzinumu par precizēto plānu, ko ņem vērā parlaments pirms budžeta apstiprināšanas. Laika periods starp precizētā plāna nosūtīšanu EK un budžeta apstiprināšanu parlamentā nedrīkst būt īsāks par vienu mēnesi.

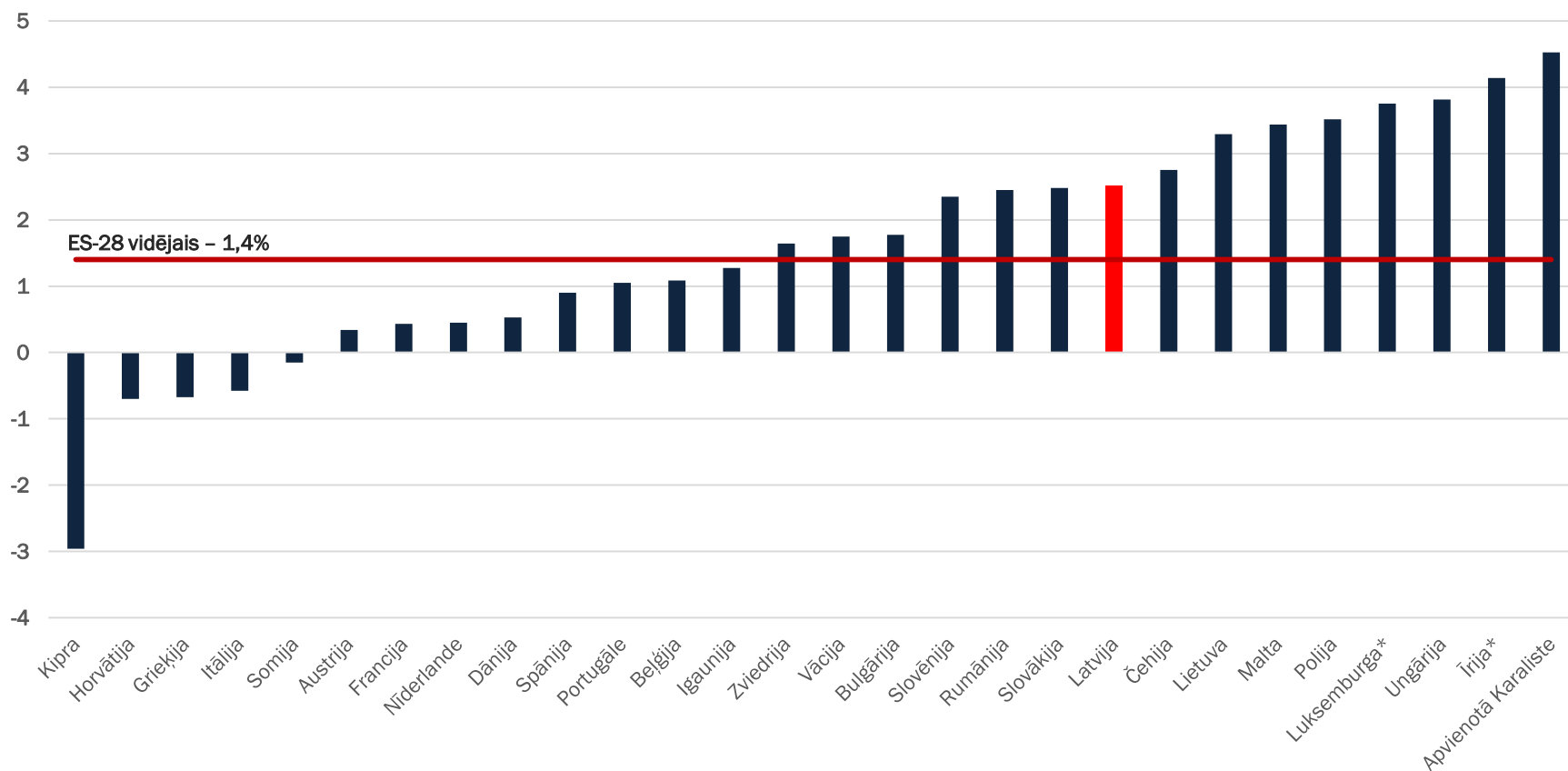
LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Makroekonomiskās attīstības scenārijs

2014. GADA 1. PUSĒ IZAUGSME LATVIJĀ IR KĻUVUSI LĒNĀKA, TOMĒR TĀ JOPROJĀM IR VIRS ES-28 VIDĒJĀ LĪMEŅĀ

IKP pieaugums 2014. gada 1. pusē, %

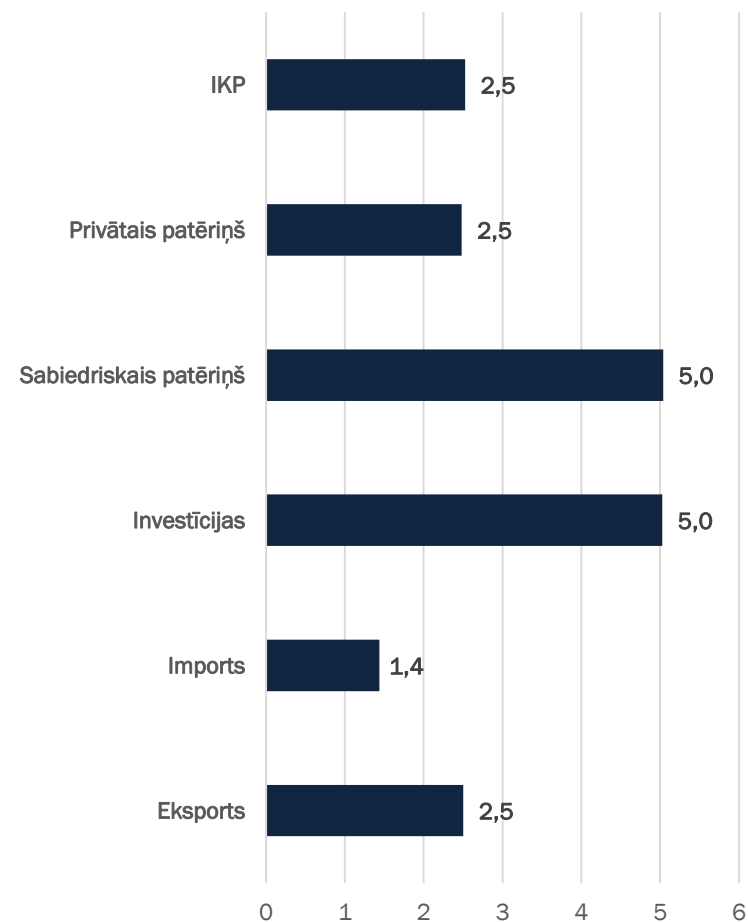
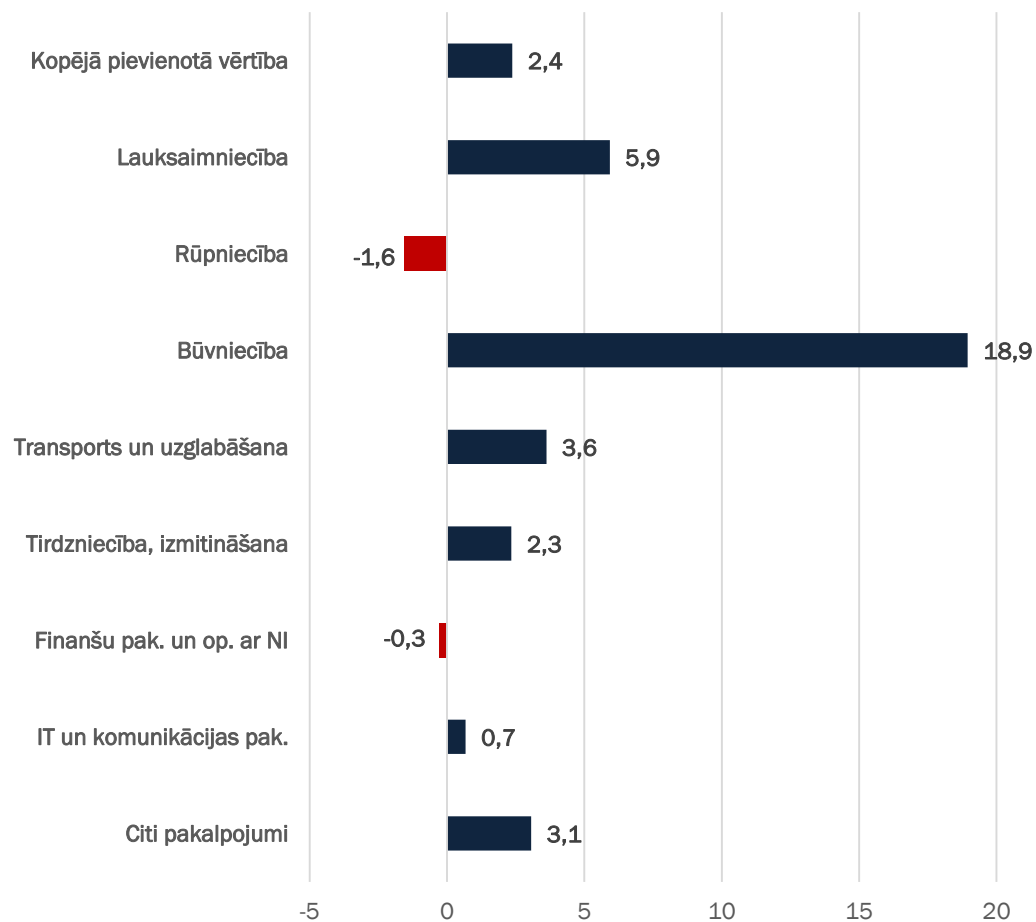
* IKP pieaugums 1. ceturksnī

Datu avots: Eurostat

LATVIJAS EKONOMISKO IZAUGSMI 2014. GADA 1. PUSĒ NODROŠINĀJA PRIVĀTAIS PATĒRIŅŠ; STRAUJĀK AUGA SABIEDRISKAIS PATĒRIŅŠ UN INVESTĪCIJAS

IKP pieauguma struktūra 2014. gada 1. pusē, % pret iepriekšējā gada 1. pusi

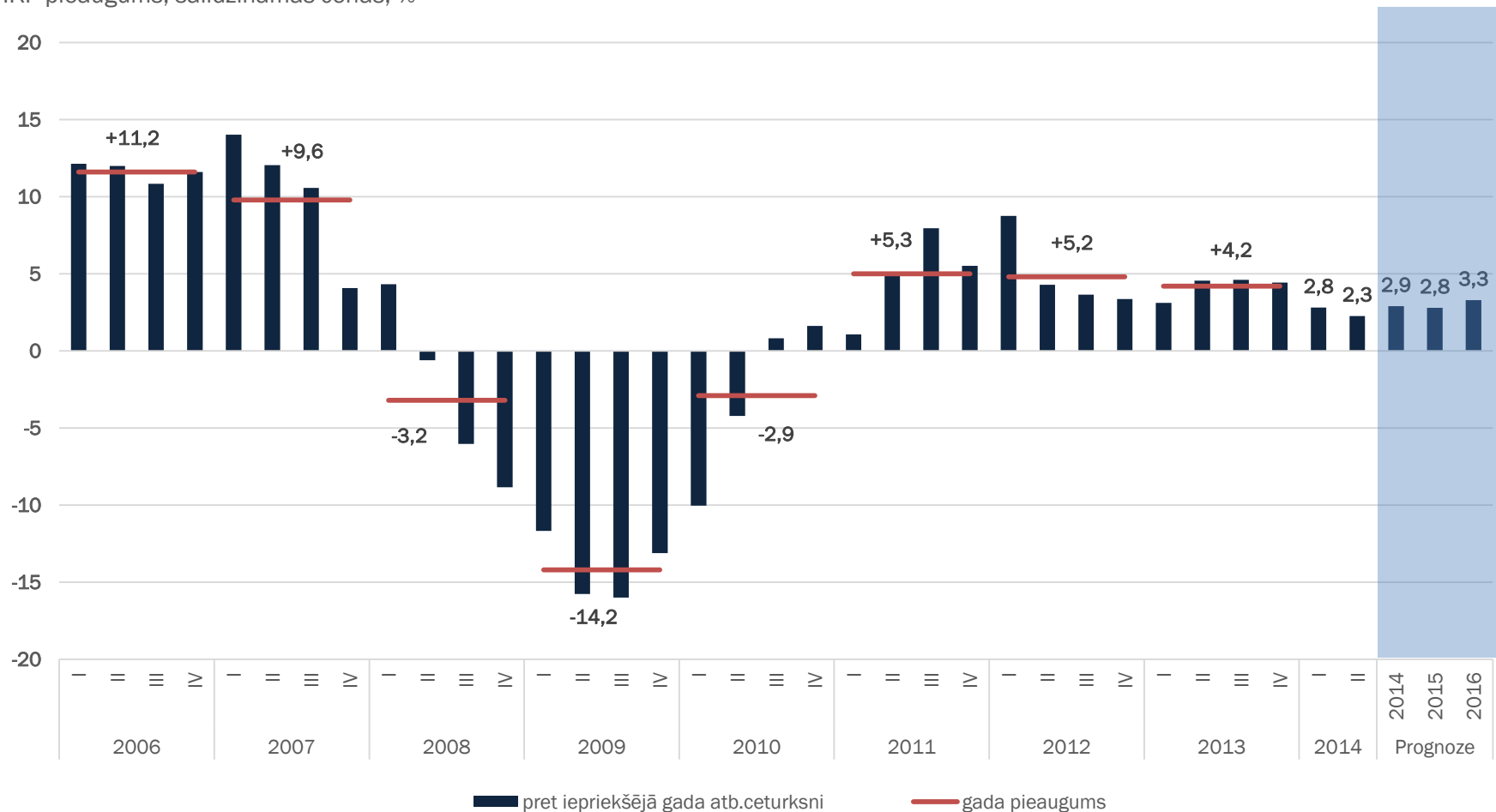

Datu avots: CSP

ĀRĒJĀS VIDES PASLIKTINĀŠANĀS NOTEICA EKONOMISKĀS IZAUGSMES PROGNOZES SAMAZINĀŠANU

IKP pieaugums, salīdzināmās cenās, %

Datu avots: CSP, FM aprēķini

MAKROEKONOMISKĀS ATTĪSTĪBAS PROGNOZES

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
					prognoze			
Iekšzemes kopprodukts (IKP), milj. eiro	18166.2	20297.4	22043.0	23221.9	24107.0	25365.6	26850.9	28513.3
pieaugums faktiskajās cenās, %	-3.8	11.7	8.6	5.3	3.8	5.2	5.9	6.2
pieaugums salīdzināmās cenās, %	-2.9	5.0	4.8	4.2	2.9	2.8	3.3	3.6
IKP deflators (gads pret gadu), %	-1.0	6.4	3.6	1.1	0.9	2.4	2.5	2.5
PCI (gads pret gadu), %	-1.1	4.4	2.3	0.0	0.8	2.4	2.5	2.5
Tautsaimniecībā nodarbināto mēn. vid. bruto darba samaksa, eiro	632.5	660.3	684.8	716.2	766.3	800.8	840.8	887.1
pieaugums faktiskajās cenās, %	-3.5	4.4	3.7	4.6	7.0	4.5	5.0	5.5
pieaugums salīdzināmās cenās, %	-2.4	0.0	1.4	4.6	6.2	2.1	2.4	2.9
Nodarbinātība, tūkst.	850.7	861.6	875.6	893.9	896.6	898.4	901.1	904.7
pieaugums, %	-6.4	1.3	1.6	2.1	0.3	0.2	0.3	0.4
Bezdarba līmenis, %	19.5	16.2	15.0	11.9	10.8	10.1	9.5	8.8

Makroekonomiskā scenārija riski

Ekonomiskās attīstības pozitīvie un negatīvie riski

« + »	« - »
Ekonomiskās izaugsmes atjaunošanās eirozonā notiek straujāk nekā prognozēts	Ģeopolitiskās situācijas turpmāka pasliktināšanās saistībā ar konfliktu Ukrainā un jaunu Krievijas sankciju noteikšana, kā arī ekonomiskās izaugsmes pasliktināšanās reģionā.
Ražošanas atsākšana MAS «Liepājas metalurģis» veicinās apstrādes rūpniecības izlaides apjomu pieaugumu	Patērētāju, uzņēmēju un investoru noskaņojuma pasliktināšanās, kā arī citi Krievijas noteikto sankciju netiešie efekti, var bremzēt iekšējo patēriņu, jaunas investīcijas un mazināt ārējo pieprasījumu no citām sankciju skartajām valstīm.
	Vidējā termiņā lielākais risks ekonomikas izaugsmei Latvijā ir darbaspējīgo iedzīvotāju skaita samazināšanās.
	Algu pieaugumam ilgstoši turpinot pārsniegt produktivitātes kāpumu Latvija var zaudēt eksporta konkurētspēju un apjomus, kā rezultātā tiktu ierobežotas investīcijas un potenciālās izaugsmes līmenis.
	Attīstības valstu, tostarp Ķīnas ekonomiskās izaugsmes palēnināšanās.
	ASV monetārās politikas izmaiņas, tai kļūstot mazāk ekspansīvai var bremzēt pasaules ekonomikas izaugsmi.

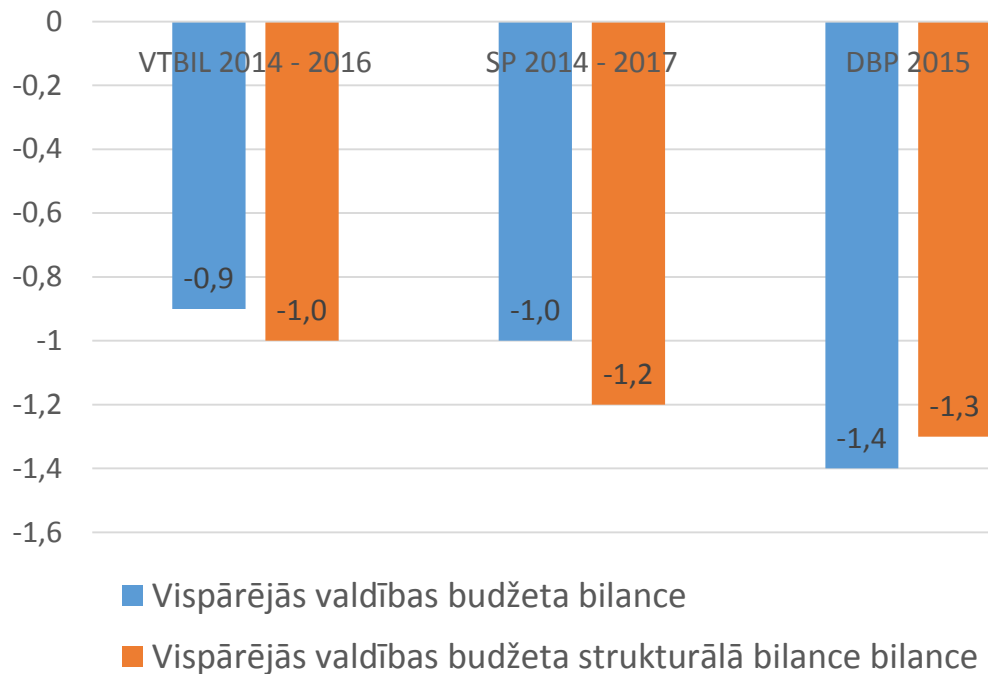

LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Fiskālās attīstības scenārijs

2014.gada bilances prognozes

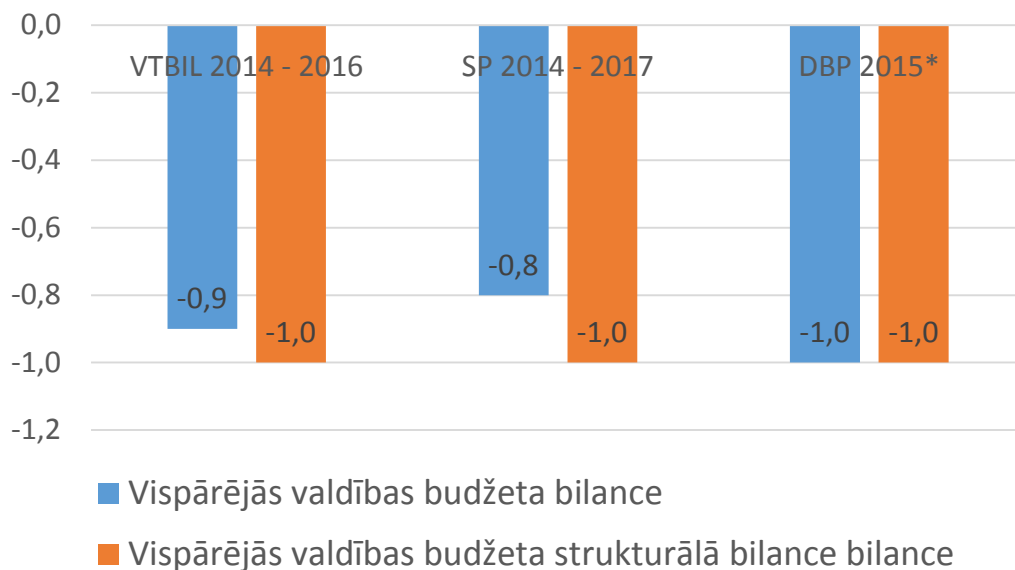

2014.gada vispārējās valdības budžeta deficīts tiek prognozēts 1,4% no IKP, kas par 0,5% pārsniedz likumā "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014, 2015 un 2016.gadam" 2014. gadam prognozēto vērtību.

2014.gada vispārējās valdības strukturālais deficīts tiek prognozēts 1,3% no IKP, kas **par 0,3% no IKP** pārsniedz likumā "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014, 2015 un 2016.gadam" 2014. gadam prognozēto vērtību. 0,1% pieaugumu veido bilances cikliskas komponentes palielināšanās no 0,1% no IKP likumā "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014, 2015 un 2016.gadam" 2014. gadam prognozētās vērtības uz 0,2% no IKP. Cikliskās komponentes palielināšanās ir skaidrojama ar IKP izmaiņām, kas izriet no IKP aprēķināšanas metodoloģijas izmaiņām un neuzrāda izmaiņas, kas izriet no valsts ekonomiskā stāvokļa. Teorētiski, būtu sagaidāms, ka samazinot prognozēto izaugsmi (likumā "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014, 2015 un 2016.gadam" 2014.gadā tika prognozēts IKP pieaugums 3,7% no IKP, bet pašlaik prognoze ir 2,9% no IKP) cikliskai komponentei būtu jāsamazinās un attiecīgi arī novirzei no strukturālā deficīta būtu jābūt mazākai. Pat neņemot vērā šos apsvērumus, vispārējās valdības strukturālā deficīta novirze saskaņā ar Stabilitātes un Izaugsmes paktu ir uzskatāma par nebūtisku.

2015.gada bilances prognozes

Strukturālās bilances mērķis 2015.gadā ir noteikts atbilstoši Fiskālās disciplīnas likumam (FDL) un ir -1,0% no IKP un atbilst Latvijas Stabilitātes programmā 2015.gadam noteiktajam mērķim.

2015.gada budžeta bilances cikliskā komponente ir samazinājusies pret Stabilitātes programmā prognozēto no 0,2% no IKP uz 0% no IKP. Līdz ar to pieļaujamais vispārējās valdības nominālais deficīts ir pieaudzis no 0,8% no IKP uz 1,0% no IKP.

Vispārējās valdības budžeta mērķi sadalījumā pa apakšsektoriem

	EKS Kods	2014	2015
		% no IKP	
Neto aizdevumi (+) vai aizņēmumi (-) (B.9) pa apakš-sektoriem			
1. Vispārējā valdība	S.13	-1,4	-1,0
2. Centrālā valdība	S.1311	-1,9	-1,5
3. Štatu valdība	S.1312		
4. Vietējā valdība	S.1313	-0,2	0,1
5. Sociālās nodrošināšanas fondi	S.1314	0,6	0,5
6. Procentu izdevumi	D.41	1,4	1,3
7. Primārā bilance		0,02	0,3
8. Vienreizēji un citi īslaicīgi pasākumi		-0,4	
9. Reālā IKP pieaugums (%) (=1. Tabulā 1.a)		2,9	2,8
10. Potenciālā IKP pieaugums (=2 Tabulā 1.a)		3,0	3,3
iemaksas:			
- darbaspēks		0,4	0,5
- kapitāls		1,1	1,1
- kopējais faktoru ražīgums		1,5	1,7
11. Starpība starp faktisko un potenciālo IKP (% no potenciālā IKP)		0,7	0,1
12. Budžeta bilances cikliskā komponente (% no IKP)		0,2	0,0
13. Cikliski koriģētā bilance (1 - 12) (% no IKP)		-1,7	-1,0
14. Cikliski koriģētā primārā bilance (13 + 6) (% no IKP)		-0,2	0,2
15. Strukturālā bilance (13 - 8) (% no IKP)		-1,3	-1,0

Valsts pamatbudžeta deficītu daļēji kompensē pārpalikums valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā, bet pašvaldību budžets tiek plānots gandrīz sabalansēts.

2014 gadā tiek prognozēta neliela pozitīva izlaidu starpība, bet 2015 gadā potenciālais un faktiskais IKP gandrīz ir vienādi. (Ekonomika atrodas savā potenciālajā līmenī).

Ieņēmumu un izdevumu dinamika (1)

Nemainīgas
politikas
scenārijs
2015.gada
budžets

	EKS Kods	2014	2015	2015
			% no IKP	
1. Ieņēmumu plāna kopsumma	TR	35,1	33,3	33,6
t.sk.				
1.1. Ražošanas un importa nodokļi	D.2	12,0	11,9	12,2
1.2. Ienākuma un mantas kārtējie nodokļi	D.5	7,6	7,3	7,4
1.3. Kapitāla nodokļi	D.91	0,0	0,0	0,0
1.4. Sociālās iemaksas	D.61	8,6	8,2	8,3
1.5. Īpašuma ienākumi	D.4	0,7	0,5	0,6
1.6. Pārējie ieņēmumi		6,2	5,2	5,1
Nodokļu slogs (D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)		28,5	27,8	28,2
2. Izdevumu plāna kopsumma	TE3	36,5	34,2	34,6
t.sk.				
2.1. Atlīdzība nodarbinātajiem	D.1	9,4	9,1	9,4
2.2. Starppatēriņš	P.2	6,1	6,1	6,2
2.3. Sociālie maksājumi	D.62 D.632	10,4	10,3	10,3
tai skaitā bezdarbnieku pabalsti		0,4	0,4	0,4
2.4. Procentu izdevumi	D.41	1,4	1,3	1,3
2.5. Subsīdijas	D.3	0,6	0,6	0,6
2.6. Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana	P.51	4,2	3,6	3,7
2.7. Kapitālo izdevumu transferti	D.9	0,4	0,0	0,0
2.8. Pārējie izdevumi		3,9	3,2	3,2

Diskrecionārie ieņēmumu pasākumi

Pasākumu saraksts	Detalizēts apraksts	Ietekme uz budžetu		
		2015	2016	2017
		% IKP	% IKP	% IKP
Ēnu ekonomikas apkarošanas un nodokļu administrēšanas uzlabošanas pasākumi	Ēnu ekonomikas apkarošanas un nodokļu administrēšanas uzlabošanas pasākumi	0,13%		
		0,01%		
		0,03%	0,02%	
		0,02%	0,01%	0,004%
		0,02%	0,003%	
Minimālās algas palielināšana	Minimālās algas palielināšana no 320 <i>euro</i> mēnesī uz 360 <i>euro</i> mēnesī	0,03%		
		0,05%		
		0,01%		
Minimālā dividendēs izmaksājamā peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu	Saglabāt šobrīd noteikto minimālo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu par valsts kapitāla izmantošanu 90% apmērā, 2016.gadā par 2015.gada peļņu noteikt 70% apmērā	0,04%	0,17%	-0,19%
Pārējie pasākumi	Pārējie pasākumi (nenodokļu un subsidētās enerģijas nodokļa prognožu palielinājums un pensionāru neapliekamā ienākuma izmaiņas)	0,00%		
		0,07%		
		0,02%		
		0,01%		
		0,002%		
KOPĀ		0,45%	0,20%	-0,19%

Ieņēmumu un izdevumu dinamika (2)

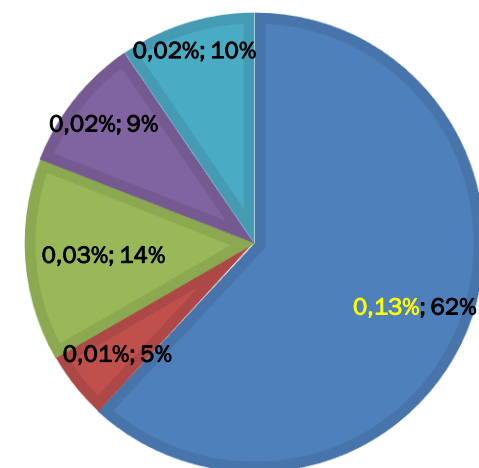
Nemainīgas
politikas
scenārijs

2015.gada
budžets

	EKS Kods	2014	2015	2015
			% no IKP	
1. Ieņēmumu plāna kopsumma	TR	35,1	33,3	33,6
t.sk.				
1.1. Ražošanas un importa nodokļi	D.2	12,0	11,9	12,2
1.2. Ienākuma un mantas kārtējie nodokļi	D.5	7,6	7,3	7,4
1.3. Kapitāla nodokļi	D.91	0,0	0,0	0,0
1.4. Sociālās iemaksas	D.61	8,6	8,2	8,3
1.5. Īpašuma ienākumi	D.4	0,7	0,5	0,6
1.6. Pārējie ieņēmumi		6,2	5,2	5,1
Nodokļu slogs (D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)		28,5	27,8	28,2
2. Izdevumu plāna kopsumma	TE3	36,5	34,2	34,6
t.sk.				
2.1. Atlīdzība nodarbinātajiem	D.1	9,4	9,1	9,4
2.2. Starppatēriņš	P.2	6,1	6,1	6,2
2.3. Sociālie maksājumi	D.62 D.632	10,4	10,3	10,3
tai skaitā bezdarbnieku pabalsti		0,4	0,4	0,4
2.4. Procentu izdevumi	D.41	1,4	1,3	1,3
2.5. Subsīdijas	D.3	0,6	0,6	0,6
2.6. Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana	P.51	4,2	3,6	3,7
2.7. Kapitālo izdevumu transferti	D.9	0,4	0,0	0,0
2.8. Pārējie izdevumi		3,9	3,2	3,2

Ēnu ekonomikas apkarošanas un
nodokļu administrēšanas
uzlabošanas pasākumi no kopējā
ietekmes 62% attiecas uz PVN
pieaugumu

■ PVN ■ Akcīzes nodoklis ■ IIN ■ UIN ■ VSAOI

Ieņēmumu un izdevumu dinamika (3)

Nemainīgas
politikas
scenārijs
2015.gada
budžets

	EKS Kods	2014	2015	2015
			% no IKP	
1. Ieņēmumu plāna kopsumma	TR	35,1	33,3	33,6
t.sk.				
1.1. Ražošanas un importa nodokļi	D.2	12,0	11,9	12,2
1.2. Ienākuma un mantas kārtējie nodokļi	D.5	7,6	7,3	7,4
1.3. Kapitāla nodokļi	D.91	0,0	0,0	0,0
1.4. Sociālās iemaksas	D.61	8,6	8,2	8,3
1.5. Īpašuma ienākumi	D.4	0,7	0,5	0,6
1.6. Pārējie ieņēmumi		6,2	5,2	5,1
Nodokļu slogs (D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)		28,5	27,8	28,2
2. Izdevumu plāna kopsumma	TE3	36,5	34,2	34,6
t.sk.				
2.1. Atlīdzība nodarbinātajiem	D.1	9,4	9,1	9,4
2.2. Starppatēriņš	P.2	6,1	6,1	6,2
2.3. Sociālie maksājumi	D.62 D.632	10,4	10,3	10,3
tai skaitā bezdarbnieku pabalsti		0,4	0,4	0,4
2.4. Procentu izdevumi	D.41	1,4	1,3	1,3
2.5. Subsīdijas	D.3	0,6	0,6	0,6
2.6. Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana	P.51	4,2	3,6	3,7
2.7. Kapitālo izdevumu transferti	D.9	0,4	0,0	0,0
2.8. Pārējie izdevumi		3,9	3,2	3,2

NĪN, IIN, UIN

IIN likmes samazinājums no 24% uz 23% rada negatīvu fiskālo efekti 0,2% no IKP

Iemaksu palielināšana 2.pensiju līmenī no 4% uz 5% rada sociālo iemaksu samazinājumu vispārējās valdības budžetā par 0,3% no IKP.

Pārējo ieņēmumu samazinājums rodas no ES fondu perioda noslēguma, jo samazināsies no ES saņemtais finansējuma apjoms par īstenotajiem projektiem.

Diskrecionārie izdevumu pasākumi

Pasākumi	Ietekme uz budžetu		
	2015	2016	2017
	% no IKP		
Minimālās mēneša darba algas paaugstināšana līdz 360 <i>euro</i> un mēneša darba algas skalu minimuma korekcijai ar 2015.gada 1.janvāri	0,032%		
Ēnu ekonomikas apkarošanas pasākumi	0,026%	0,000%	0,000%
Uz vienlīdzīgiem principiem balstītas atbildības nodrošināšana (atvaļinājuma pabalsts, atlaišanas (atvaļināšanas) pabalsts, prēmija saskaņā ar ikgadējo darbības un tās rezultātu novērtējumu, veselības apdrošināšana, Drošības policijas amatpersonu konkurētspējīga atalgojuma nodrošināšana)	0,026%	0,000%	0,000%
Valsts budžeta dotācijas atjaunošana zinātniskās darbības attīstības nodrošinājumam augstskolās un koledžās	0,016%	0,004%	0,000%
Profesionālās izglītības pievilcības un pieejamības veicināšana (audzēkņu stipendijas)	0,010%	0,019%	0,000%
Pārejas posma valsts atbalsta (PPVA) un investīciju veicināšanas pasākumi lauksaimniecībā	0,130%	-0,025%	-0,086%
Sabiedriskā transporta pakalpojumu īstenošana vienotā maršrutu tīklā	0,020%	0,000%	0,000%
Mērķdotācijas pašvaldību autoceļu un ielu ikdienas uzturēšanai	0,028%	0,000%	0,000%
Asistenta pakalpojuma personām ar invaliditāti nodrošināšanai pašvaldībās	0,012%	0,000%	0,000%
Drošumspēja (atalgojuma palielināšanai valsts kapitālsabiedrībās (teātros, koncertorganizācijās), kultūras mantojuma iestādēs, muzejos un mūzikas un mākslas vidusskolās)	0,010%	0,000%	0,000%
Minimālās algas pieauguma kompensācija veselības aprūpes pakalpojumu tarīfos	0,030%	0,000%	0,000%
Ambulatoro veselības aprūpes pakalpojumu gaidīšanas rindu samazināšana un reģionālās pieejamības uzlabošana	0,039%	0,000%	0,000%
Stacionāro pakalpojumu apjoma palielināšana, palielinot plānveida hospitalizāciju apjomu	0,017%	0,000%	0,000%
Pacientu iemaksu un līdzmaksājumu samazinājums	0,011%	0,000%	0,000%
Kompensējamo medikamentu un materiālu sistēmas un reto slimību medikamentozās ārstēšanas sistēmas uzlabošana	0,010%	0,000%	0,000%
Dotācija pašvaldībām	0,026%	-0,024%	0,000%
Citi pasākumi kopā	0,116%	0,013%	0,022%
KOPĀ	0,560%	-0,015%	-0,065%

Ieņēmumu un izdevumu dinamika (1)

Nemainīgas 2015.gada
politikas budžets
scenārijs

	EKS Kods	2014	2015	2015
			% no IKP	
1. Ieņēmumu plāna kopsumma	TR	35,1	33,3	33,6
t.sk.				
1.1. Ražošanas un importa nodokļi	D.2	12,0	11,9	12,2
1.2. Ienākuma un mantas kārtējie nodokļi	D.5	7,6	7,3	7,4
1.3. Kapitāla nodokļi	D.91	0,0	0,0	0,0
1.4. Sociālās iemaksas	D.61	8,6	8,2	8,3
1.5. Īpašuma ienākumi	D.4	0,7	0,5	0,6
1.6. Pārējie ieņēmumi		6,2	5,2	5,1
Nodokļu slogs (D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)		28,5	27,8	28,2
2. Izdevumu plāna kopsumma	TE3	36,5	34,2	34,6
t.sk.				
2.1. Atlīdzība nodarbinātajiem	D.1	9,4	9,1	9,4
2.2. Starppatēriņš	P.2	6,1	6,1	6,2
2.3. Sociālie maksājumi	D.62 D.632	10,4	10,3	10,3
tai skaitā bezdarbnieku pabalsti		0,4	0,4	0,4
2.4. Procentu izdevumi	D.41	1,4	1,3	1,3
2.5. Subsīdijas	D.3	0,6	0,6	0,6
2.6. Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana	P.51	4,2	3,6	3,7
2.7. Kapitālo izdevumu transferti	D.9	0,4	0,0	0,0
2.8. Pārējie izdevumi		3,9	3,2	3,2

Izdevumu kāpums par 0,46% no IKP, būtiska daļa saistīta ar atlīdzības pieaugumu nodarbinātajiem.

Valsts specifiskās rekomendācijas

CSR Nr.	Pasākumi
1	Saglabāt stabilu fiskālo stāvokli 2014.gadā un, sākot no 2015.gada, stiprināt budžeta stratēģiju, nodrošinot, ka novirze no vidēja termiņa mērķa atspoguļo vienīgi sistemātiskās pensiju reformas ietekmi.
	Turpināt centienus, lai vēl vairāk samazinātu nodokļu slogu zemu atalgojamiem darba ņēmējiem, ņemot vērā pāreju uz izaugsmei labvēlīgākiem īpašuma un vides nodokļiem un uzlabojot nodokļu saistību uzpildi un nodokļu iekasēšanu.
2	Paātrināt augstākās izglītības reformas īstenošanu, jo īpaši izveidojot neatkarīgu akreditācijas aģentūru un tādu finansēšanas modeli, kas stimulē kvalitāti.
	Sniegt profesionālo orientāciju visos izglītības līmeņos, uzlabot profesionālās izglītības un apmācības kvalitāti, tostarp stiprinot mācekļību, un gūt panākumus attiecībā uz jauniešu nodarbinātību, tostarp īstenojot pasākumus to jauniešu iesaistīšanai, kuri nav ne nodarbināti, ne iesaistīti izglītībā vai apmācībā un nav reģistrējušies valsts nodarbinātības dienestā.
	Veikt pasākumus integrētākai un visaptverošākai pētniecības sistēmai, tostarp koncentrējot finansējumu starptautiski konkurētspējīgām pētniecības iestādēm.
3	Reformēt sociālo palīdzību un tās finansēšanu, lai vēl vairāk nodrošinātu, ka tā attiecas uz lielāku iedzīvotāju skaitu, nodrošinātu pabalstu adekvātumu, pastiprinātus aktivizēšanas pasākumus un mērķtiecīgus sociālos pakalpojumus.
	Palielināt aktīvās darba tirgus politikas pasākumu pārklājumu.
	Uzlabot veselības aprūpes sistēmas izmaksu lietderību, kvalitāti un pieejamību.
4	Paātrināt gāzes un elektroenerģijas starpsavienojumu ar kaimiņu dalībvalstīm attīstību, lai dažādotu enerģijas avotus un veicinātu konkurenci Baltijas enerģijas tirgu labākas integrācijas rezultātā.
	Turpināt centienus, lai vēl vairāk palielinātu transporta, ēku un apkures sistēmu energoefektivitāti.
5	Pabeigt tiesu reformas, tostarp sāktās reformas maksātspējas, šķīrējtiesu un mediācijas jomā, lai nodrošinātu darījumdarbībai un patērētājiem labvēlīgāku tiesisko vidi.
	Pastiprināt publiskās pārvaldes reformas, tostarp īstenojot valsts uzņēmumu pārvaldības reformu un palielinot Konkurences padomes institucionālo un finansiālo neatkarību.

Eiropa 2020 nacionālie mērķi

Nacionālie Eiropa 2020 mērķi
Nacionālais 2020 nodarbinātības mērķis (73,0%)
Nacionālais 2020 R&D mērķis (1,5% no IKP)
Nacionālais SEG emisijas ierobežošanas mērķis (12,2 Mt CO ₂)
Atjaunojamās enerģijas mērķis (40,0%)
Nacionālais energoefektivitātes mērķis (0,670 Mtoe)
Nacionālais mērķis attiecībā uz jauniešiem, kuri priekšlaicīgi pārtraukuši mācības (13,4% (10,0%))
Nacionālais augstākās izglītības mērķis (34-36%)
Nacionālais nabadzības mērķis (21,0%)

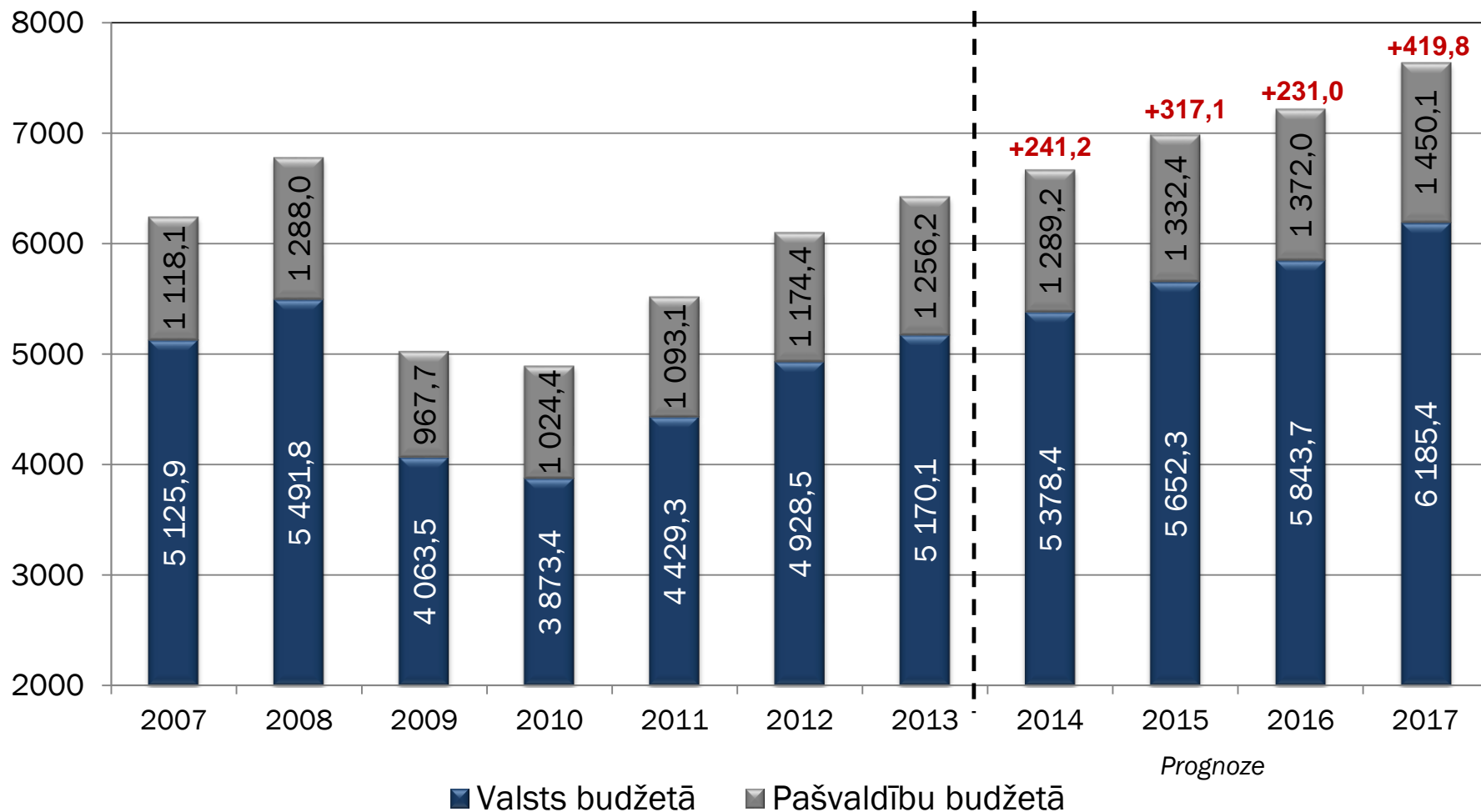

LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Budžeta ieņēmumu prognozes 2015.-2017.gadam

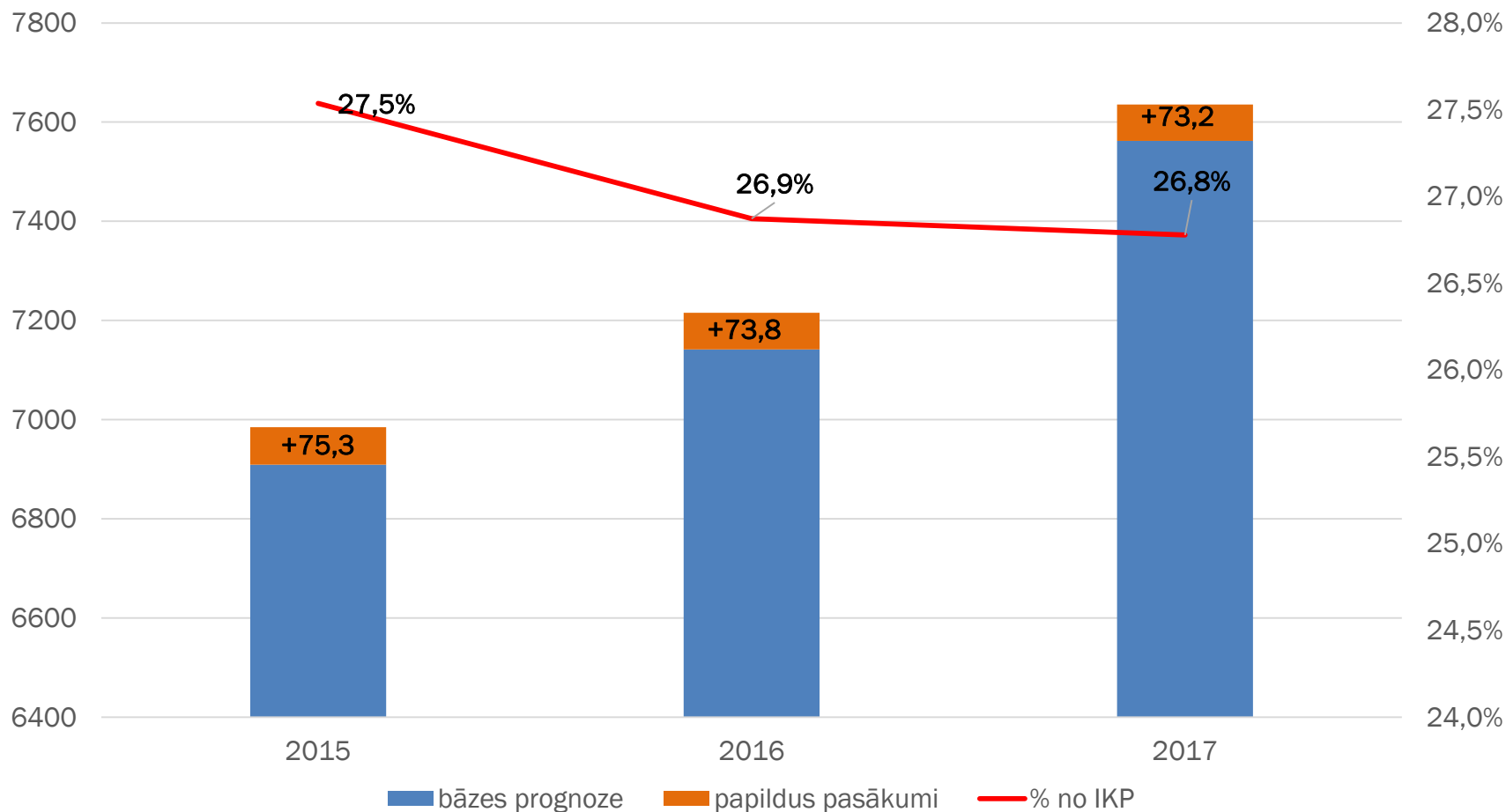
Kopbudžeta nodokļu ieņēmumi* 2007.-2017.gadā, milj. euro

*neskaitot iemaksas otrajā pensiju līmenī

Kopbudžeta nodokļu* ieņēmumu prognozes 2015.- 2017.gadam, milj. euro

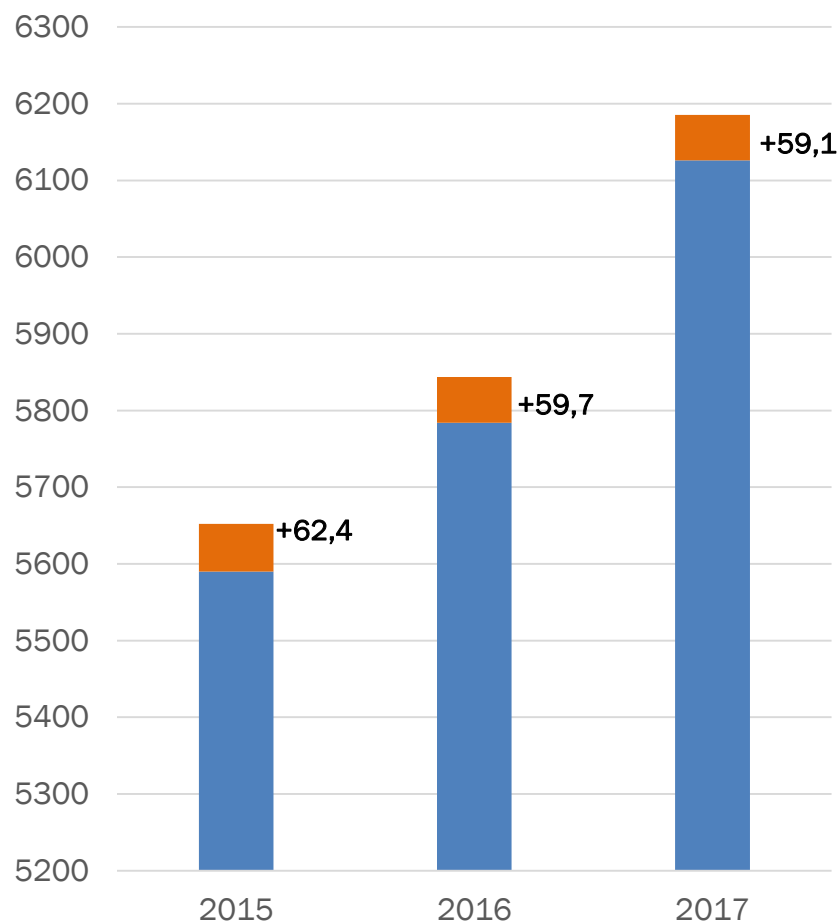
*neskaitot iemaksas otrajā pensiju līmenī (iemaksas 2.pensiju līmenī 2014.gadā 4%, 2015.gadā 5%, no 2016.gada 6%)

27.11.2014

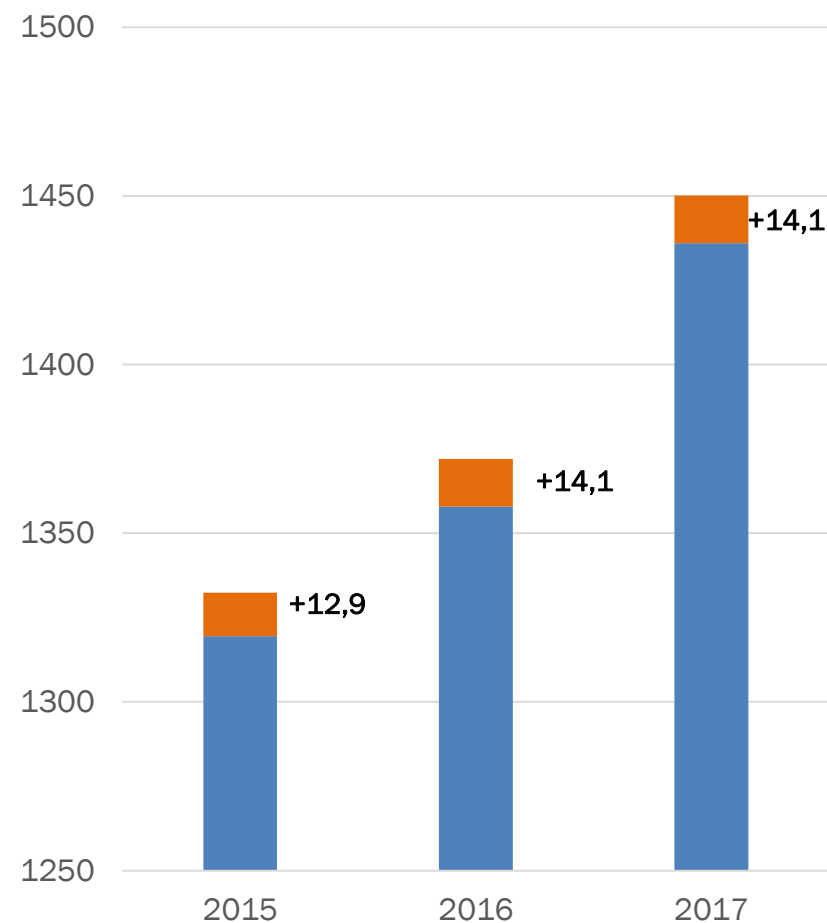

Nodokļu ieņēmumu prognozes 2015.-2017. gadam valsts un pašvaldību budžetā, milj. euro

Valsts budžetā

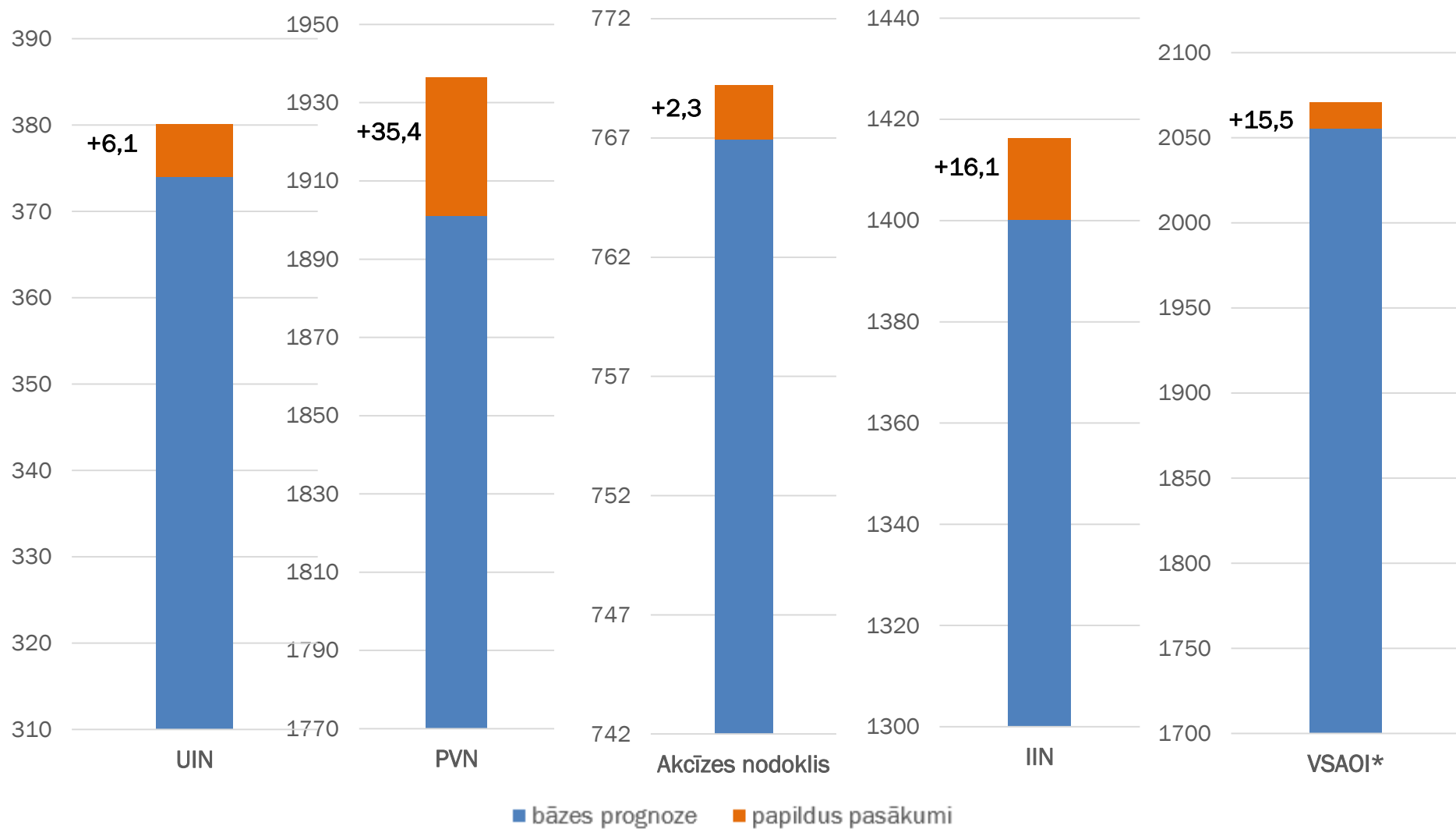
Pašvaldību budžetā

■ bāzes prognoze ■ papildus pasākumi

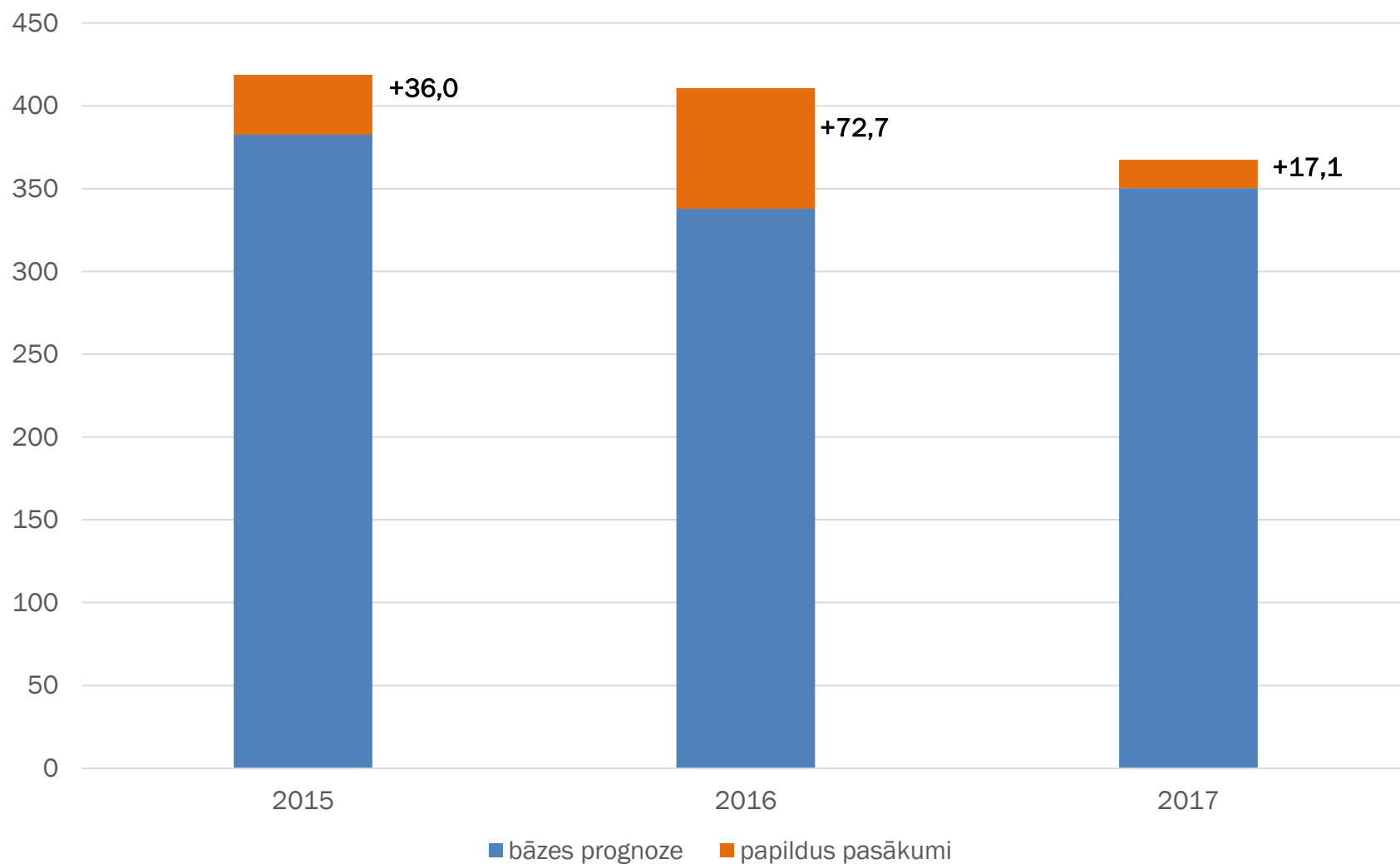

Lielāko nodokļu ieņēmumi 2015.gadā, milj. euro

Pamatbudžeta nenodokļu ieņēmumu prognozes 2015.-2017.gadam, milj. euro

Plānotie pasākumi, kas tiek virzīti 2015.gada budžeta likumprojekta pakā

Ēnu ekonomikas apkarošanas un nodokļu administrēšanas uzlabošanas pasākumi

- informācijas publiskošana par nodokļu maksātāju samaksāto nodokļu apmēru;
- informācijas apmaiņas procesa uzlabošana starp finanšu iestādēm un Valsts ieņēmumu dienestu;
- biedrību un nodibinājumu saimnieciskās darbības nodalīšana no darbības, kurai ir peļņas gūšanas mērķis;
- informatīvās deklarācijas ieviešana patērētāju kreditētājiem;
- Uzņēmumu reģistra rīcības noteikšana pēc informācijas saņemšanas no Valsts ieņēmumu dienesta par riska adresēm;
- riska personu kritēriju noteikšana (ārvalstnieka – uzņēmuma amatpersonas sasniedzamība);
- noteiktos gadījumos valdes loceklim personiskās atbildības noteikšana par kapitālsabiedrības nokavētajiem nodokļu maksājumiem;
- noteiktos gadījumos aizlieguma noteikšana nodokļu parādniekam veikt skaidras naudas darījumus;
- akcīzes nodokļa noteikšana tabakas lapām;
- akcīzes nodokļa atbrīvojumu un atvieglojumu pārskatīšana

	2015	2016	2017
Plānotie papildus ieņēmumi, milj. <i>euro</i>	+53,9	+52,6	+52,0

Plānotie pasākumi, kas tiek virzīti 2015.gada budžeta likumprojekta pakā

Citi pasākumi

	2015	2016	2017
Valsts kapitālsabiedrību dividenžu likmes paaugstināšana	+10,3	+55,6	-
Minimālās darba algas paaugstināšana	+23,4	+23,4	+23,4
Ārvalstu pensionāru neapliekamā minimuma piemērošanas izmaiņas	+0,4	+0,4	+0,4

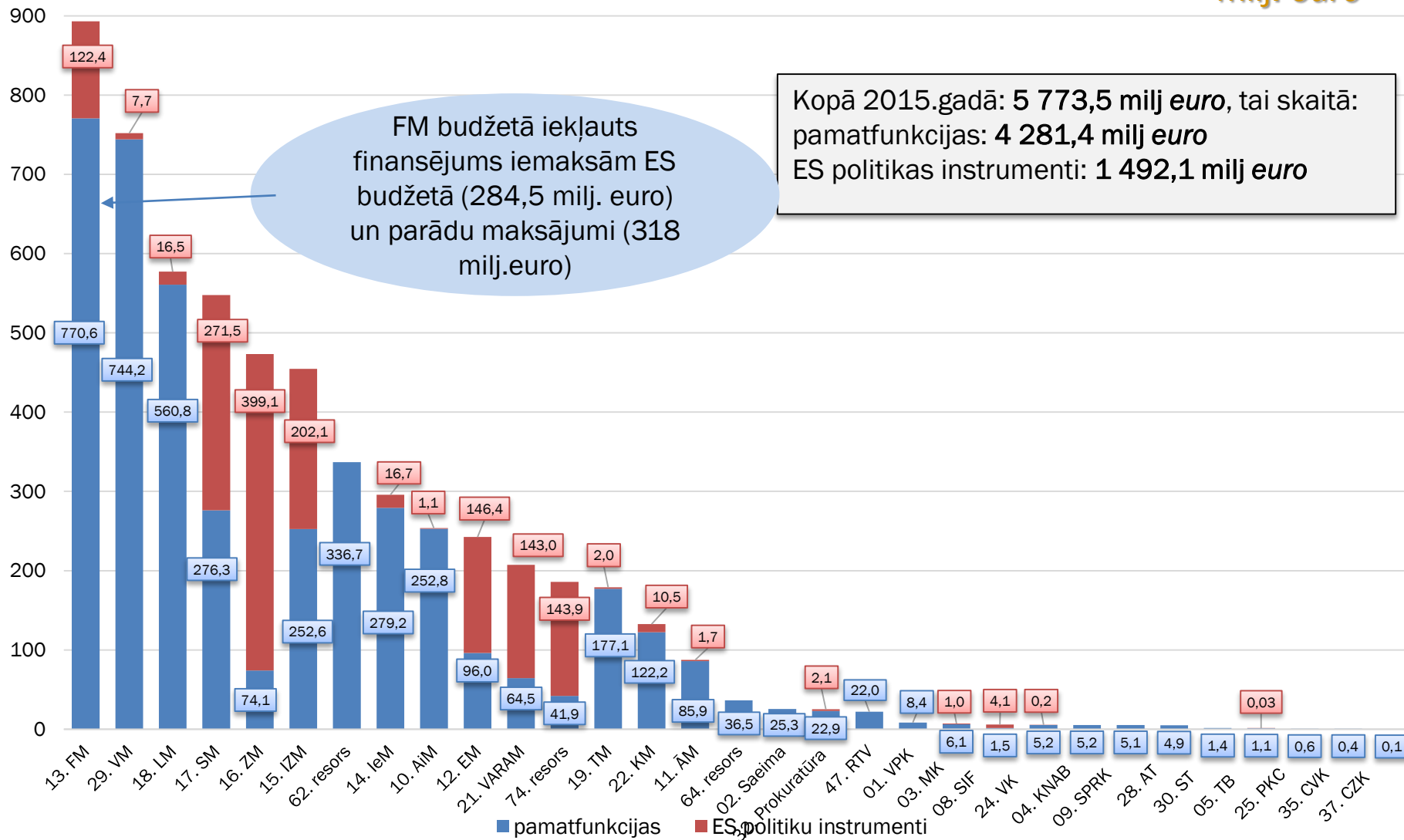
LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Valsts pamatbudžeta izdevumi 2015. - 2017.gadam

PAMATBUDŽETA IZDEVUMU SADALĪJUMS PAMATFUNKCIJU UN ES POLITIKU INSTRUMENTU ĪSTENOŠANAI 2015.GADĀ

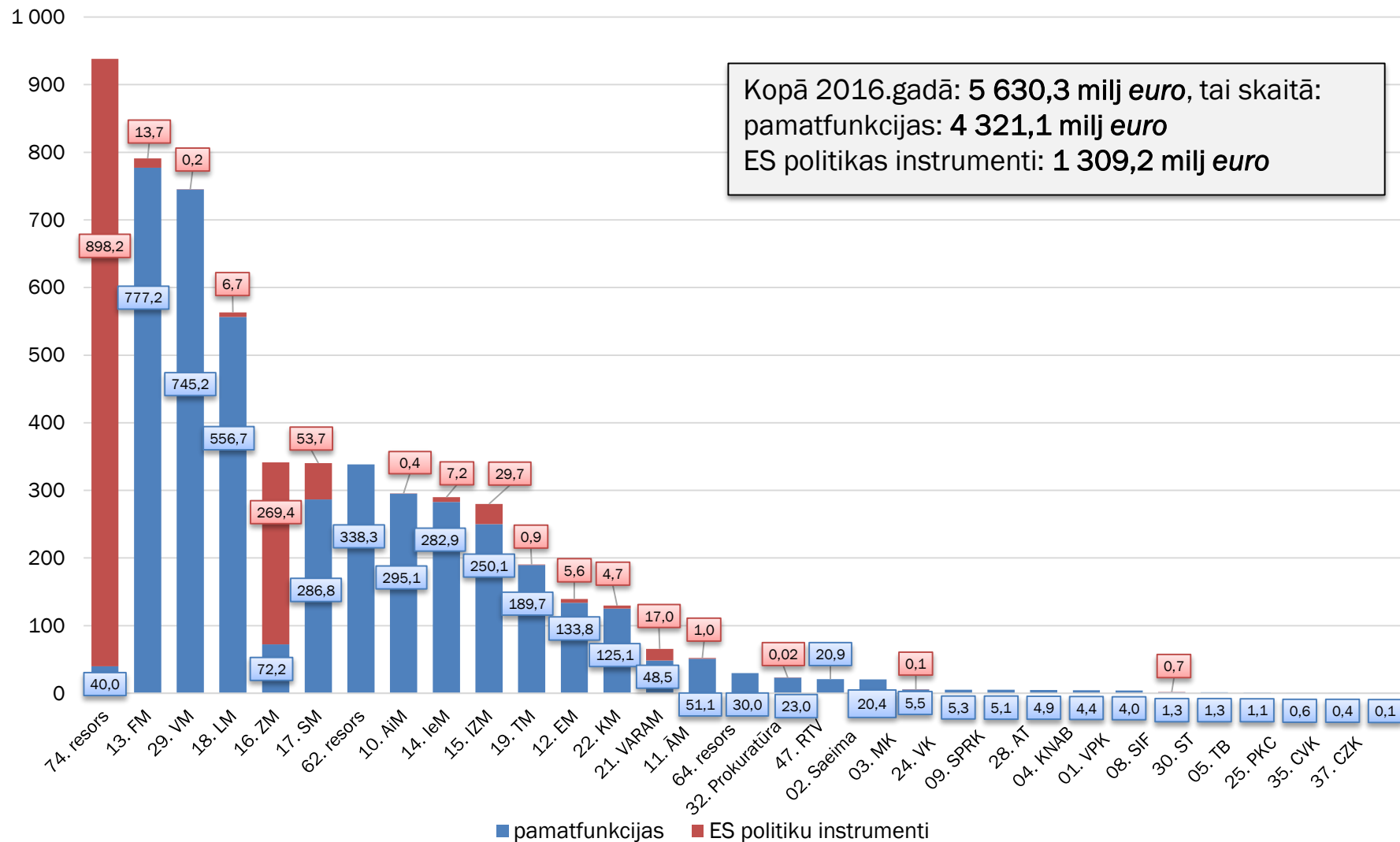
milj. euro

PAMATBUDŽETA IZDEVUMU SADALĪJUMS PAMATFUNKCIJU UN ES POLITIKU INSTRUMENTU ĪSTENOŠANAI 2016.GADĀ

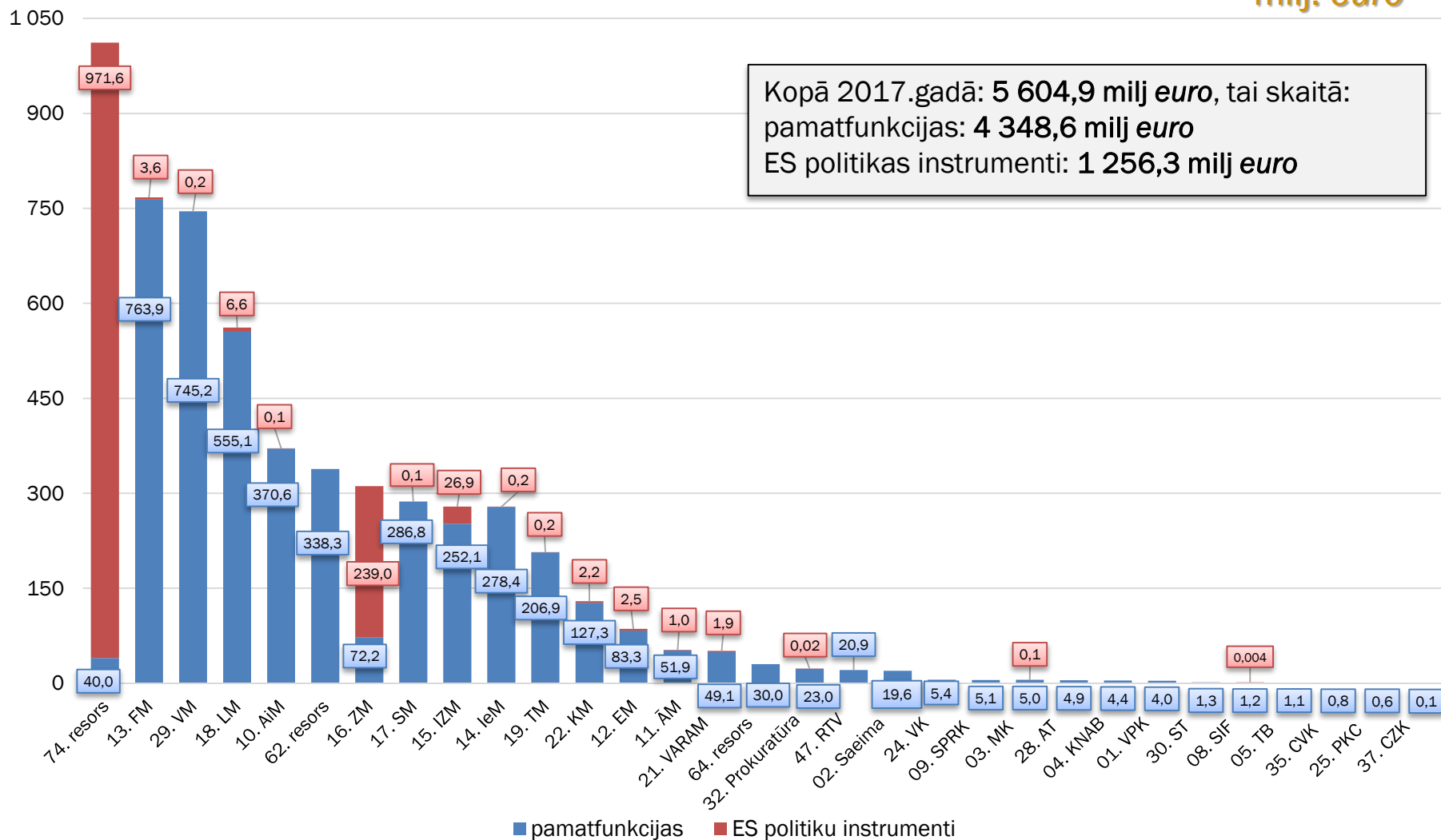
milj. euro

PAMATBUDŽETA IZDEVUMU SADALĪJUMS PAMATFUNKCIJU UN ES POLITIKU INSTRUMENTU ĪSTENOŠANAI 2017.GADĀ

milj. euro

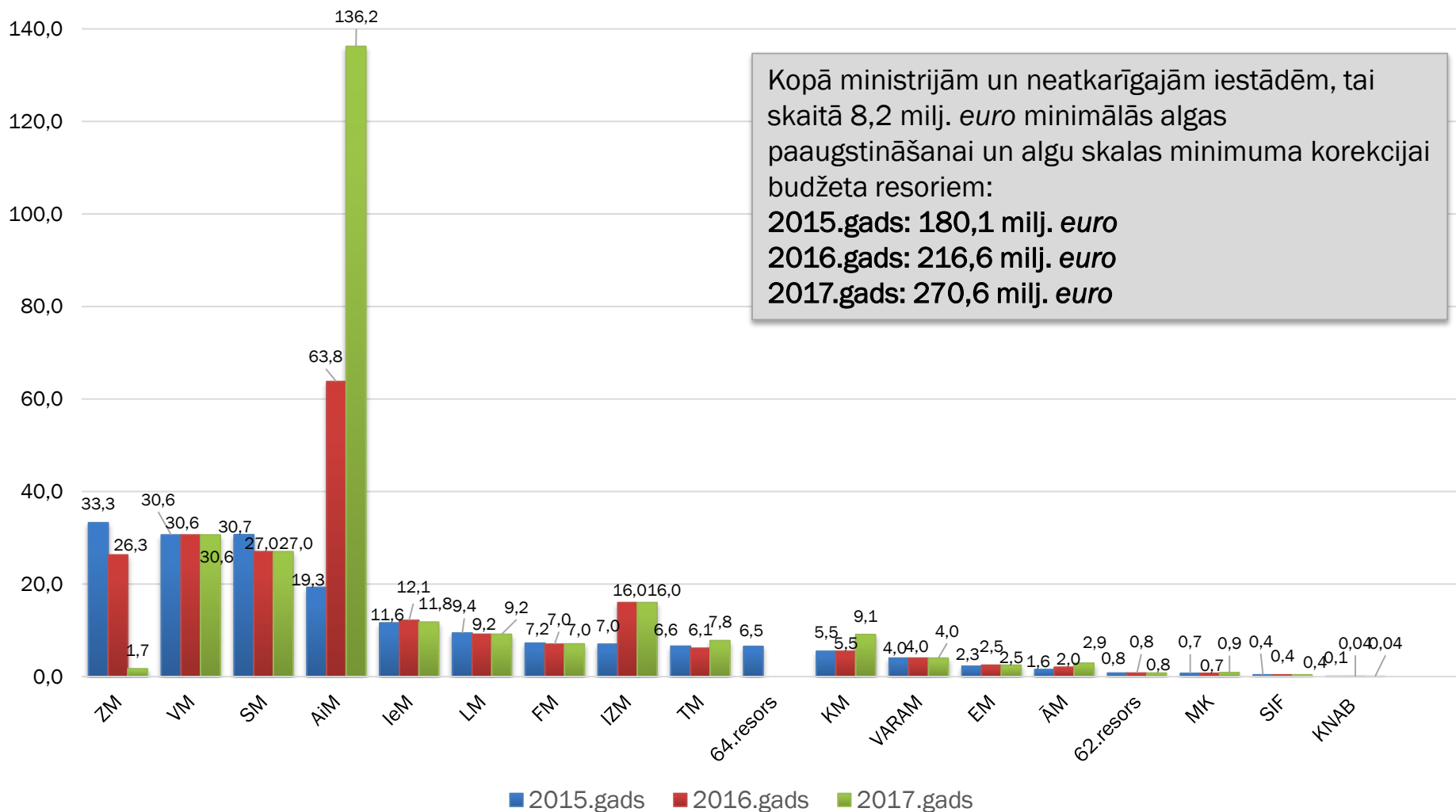
LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Jaunās politikas iniciatīvas 2015., 2016. un
2017.gadam

ATBALSTĪTĀS JAUNĀS POLITIKAS INICIATĪVAS UN CITI PASĀKUMI LIKUMĀ «PAR VIDĒJA TERMIŅA BUDŽETA IETVARU 2015., 2016. UN 2017.GADAM» MINISTRIJĀM

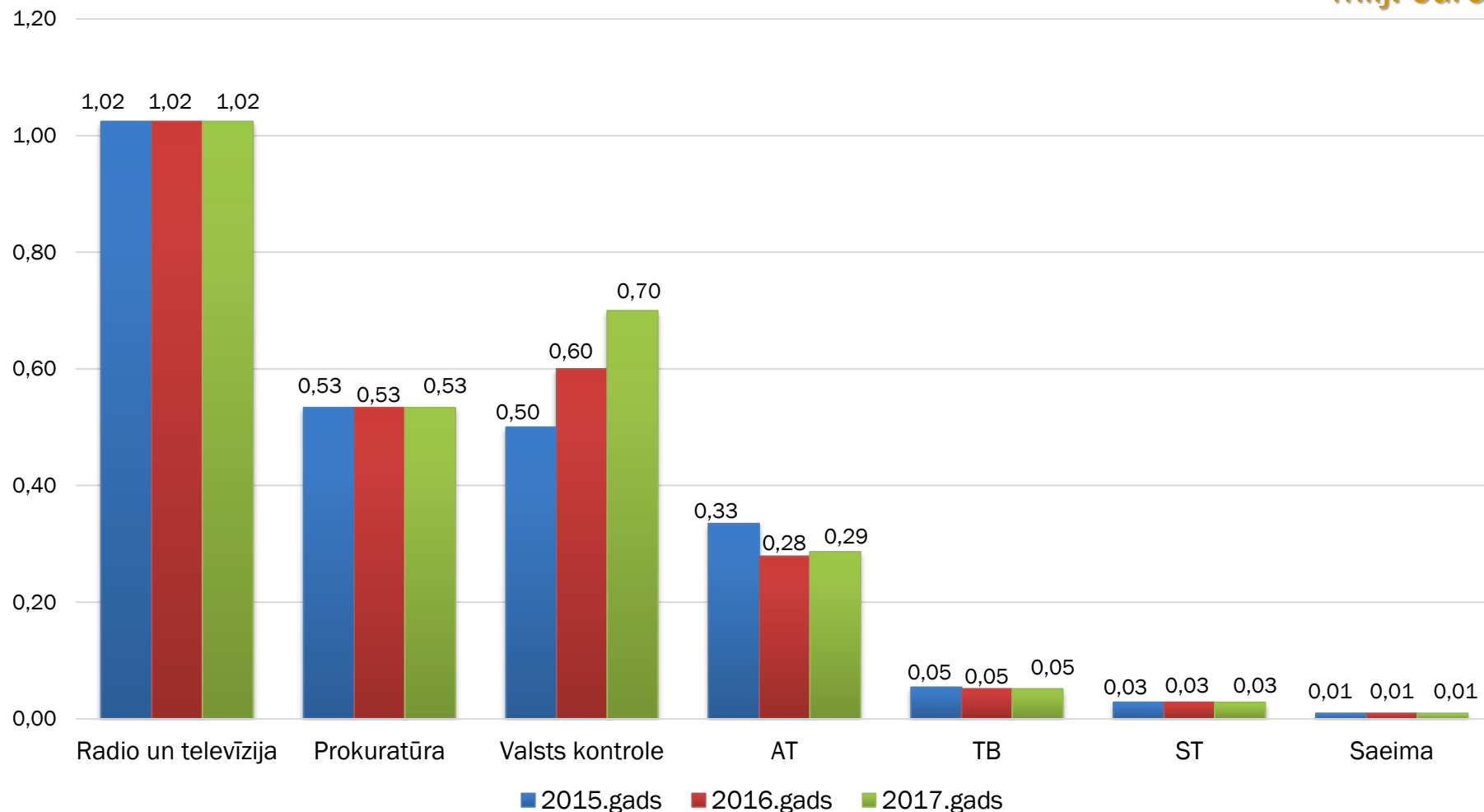
milj. euro

ATBALSTĪTĀS JAUNĀS POLITIKAS INICIATĪVAS LIKUMĀ «PAR VIDĒJA TERMIŅA BUDŽETA IETVARU 2015., 2016. UN 2017.GADAM» NEATKARĪGAJĀM IESTĀDĒM

milj. euro

BŪTISKĀKIE PASĀKUMI, KURIEM PAREDZĒTS PAPILDU FINANSĒJUMS

milj. euro

	2015	2016	2017
ZM - pārejas posma valsts atbalsta un investīciju veicināšanas pasākumi lauksaimniecībā	33,0	26,2	1,6
SM - piešķirtais papildu finansējums, tai skaitā: finansējums JPI (mērķdotācijām pašvaldību autoceļu uzturēšanai un sabiedriskā transporta pakalpojumu īstenošanai)	30,7	27,0	27,0
papildu finansējums no ministrijas priekšlikumiem ieņēmumu palielināšanai	12,1	12,1	12,1
	18,6	14,9	14,9
VM - veselības nozares finansēšana	30,6	30,6	30,6
AIM - Valsts aizsardzības finansēšanas likuma nodrošināšana	19,3	63,8	136,2
Minimālās mēneša darba algas paaugstināšana līdz 360 euro un mēneša darba algas skalu minimuma korekcijai ar 2015.gada 1.janvāri (izņemot VM un KM kapitālsabiedrības)	8,2	8,2	8,2
FM - ēnu ekonomikas apkarošanas pasākumi	6,6	6,6	6,6
64.resors - dotācija pašvaldībām	6,5		
IEM - uz vienlīdzīgiem principiem balstītas atlīdzības nodrošināšana	6,5	6,5	6,5
IZM - valsts budžeta dotācijas atjaunošana zinātniskās darbības attīstības nodrošinājumam augstskolās un koledžās	4,0	5,0	5,0
LM - asistenta pakalpojuma personām ar invaliditāti nodrošināšana pašvaldībām	3,0	3,0	3,0

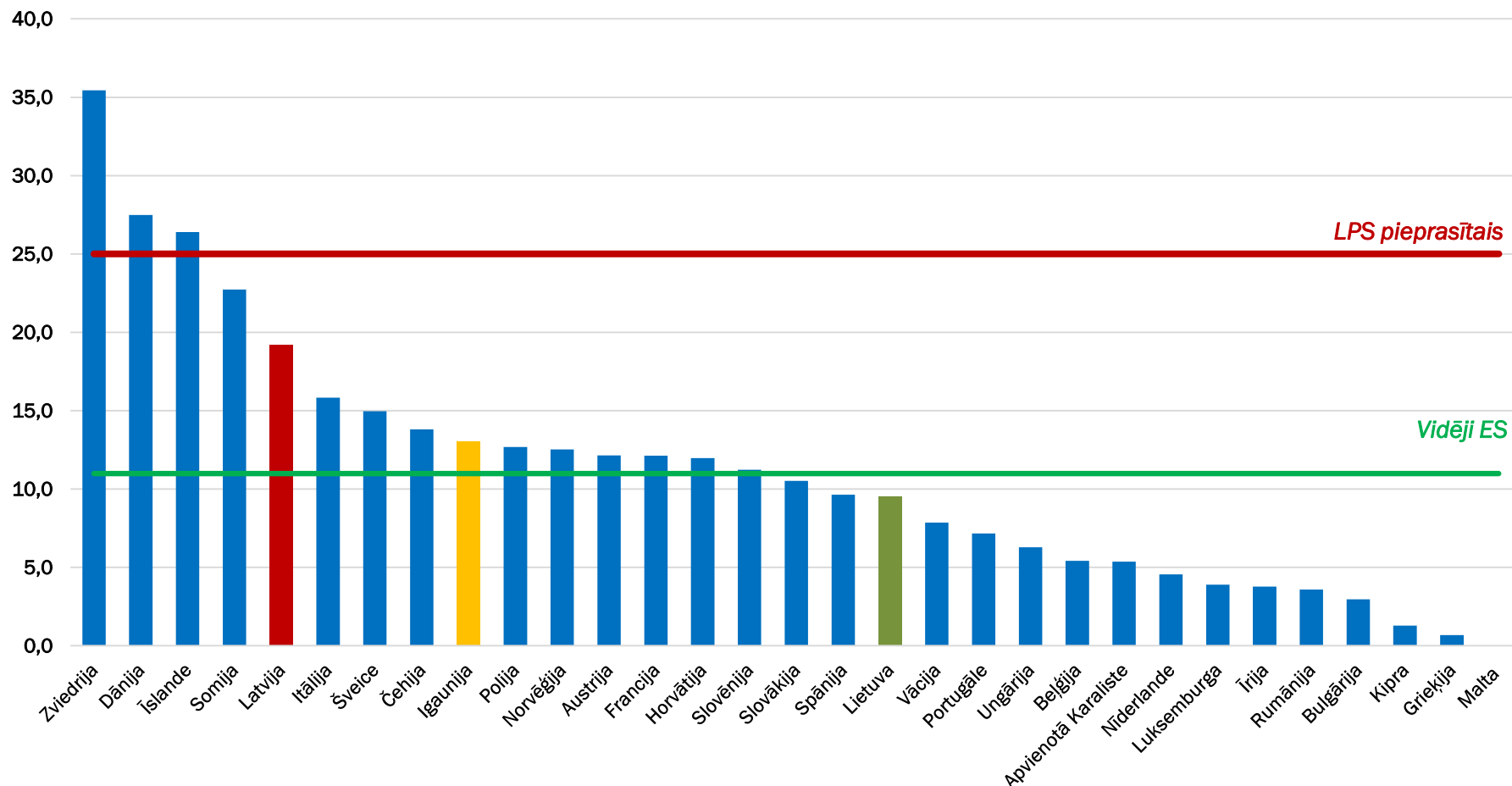
LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Pašvaldību finanšu resursi

Prasība par pašvaldību nodokļu daļas palielināšanu līdz 25 % nav ekonomiski pamatota un izpildāma

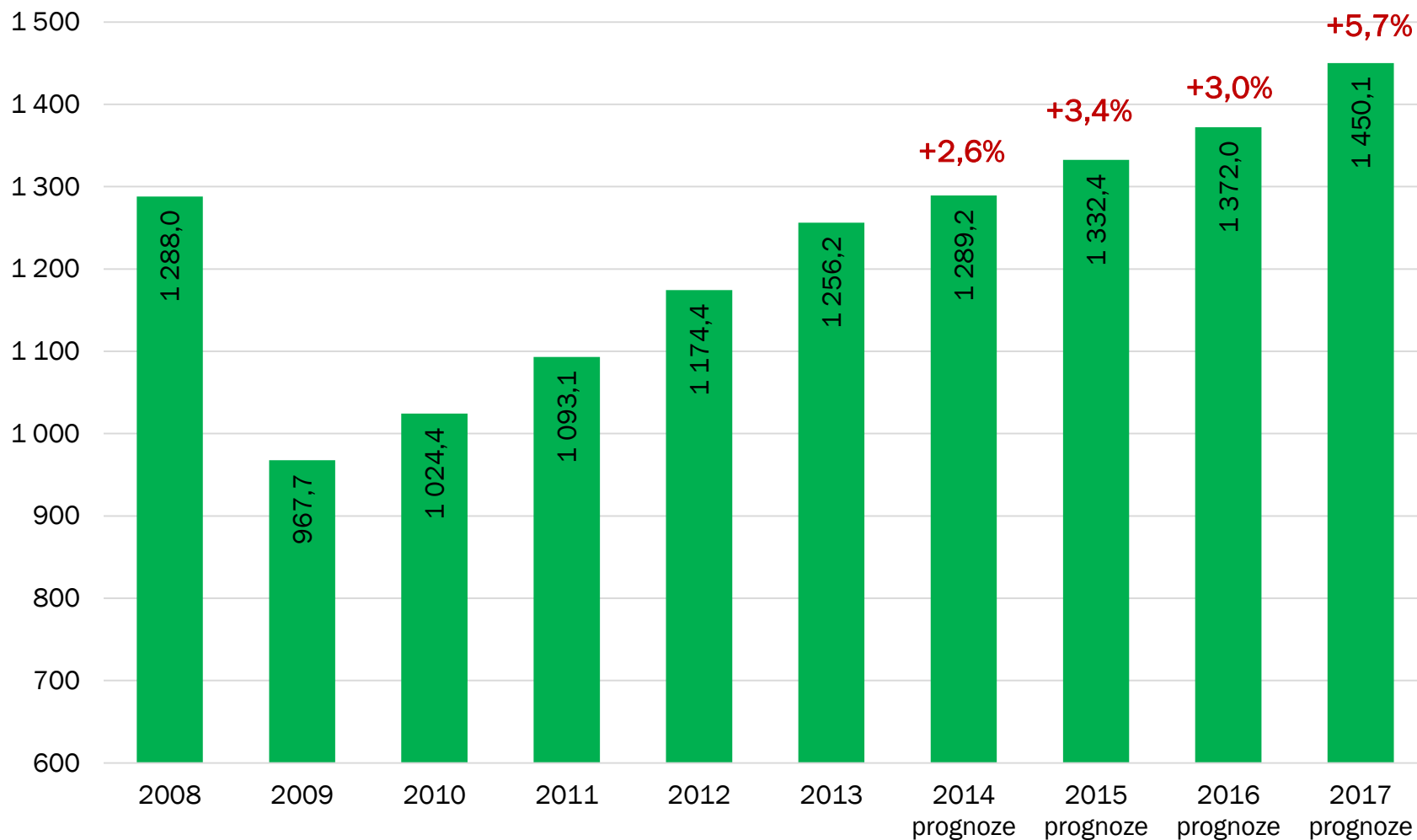

Pašvaldību nodokļu ieņēmumu īpatsvars kopbudžeta nodokļu ieņēmumos atbilstoši EKS klasifikācijai, % (2012.gads)

Pašvaldību nodokļu ieņēmumi 2015.gadā un vidējā termiņā pieaug, milj. euro

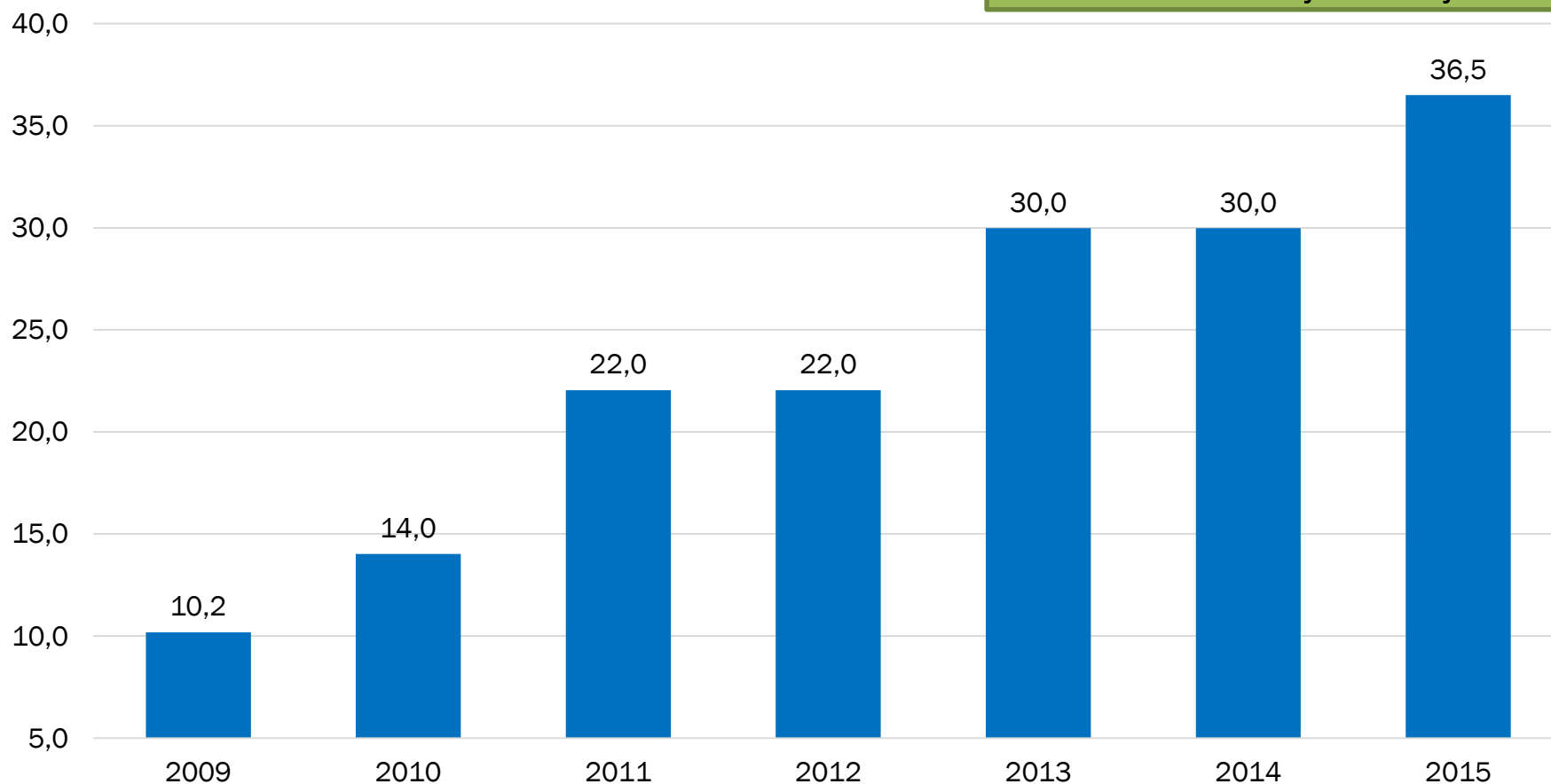

Resora «Dotācijas pašvaldībām» izdevumi, kas paredzēti pašvaldību finanšu izlīdzināšanai

milj. euro

Par 6,5 milj. euro palielināts finansējums
2015.gadam, ar mērķi nodrošināt reģionāli
sabalansētu finansējuma sadalījumu

Valdības piedāvājums reģionāli sabalansēta finansējuma sadalījumam pašvaldībām 2015.gadā

- Mainīt pašvaldību finanšu izlīdzināšanas (PFI) finanšu nepieciešamības sadalījumu starp republikas pilsētām un novadiem no 47%/53% uz 48%/52%
- 2015.gadā palielināt dotācijas novadu pašvaldībām līdz 99% no finanšu nepieciešamības
- Republikas pilsētu pašvaldībām ar zemākajiem ieņēmumiem (Daugavpils, Rēzekne, Jēkabpils un Liepāja) paredzēt speciālu dotāciju, nodrošinot 499,8 euro finansējumu uz vienu iedzīvotāju

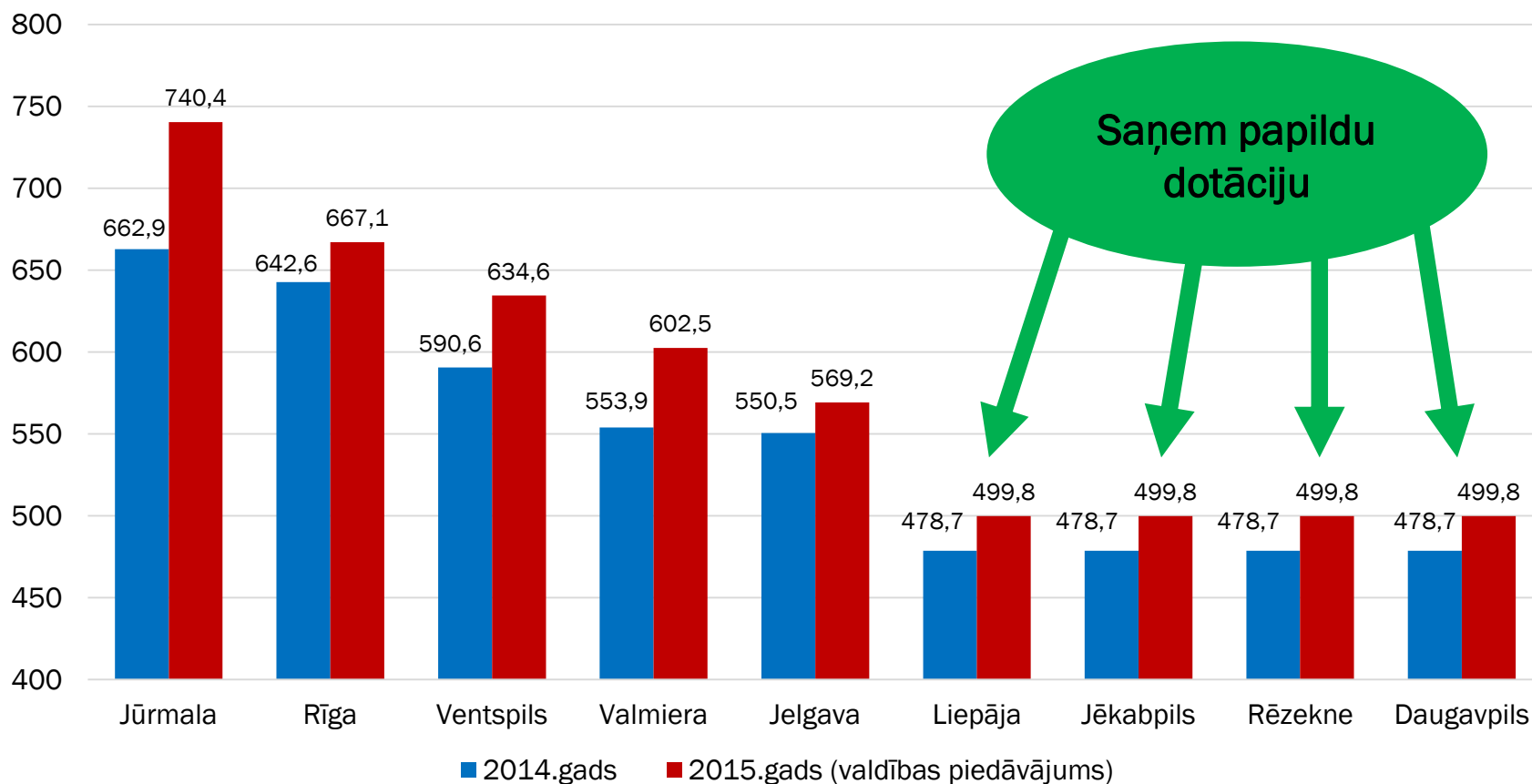
Dotācijas pašvaldībām	milj. euro
<u>Republikas pilsētām</u> ar zemākajiem vērtētajiem ieņēmumiem uz vienu iedzīvotāju pēc PFI (499,8 euro)	5,1
<u>Novadu pašvaldībām</u> vērtēto ieņēmumu nodrošināšanai pēc PFI finanšu nepieciešamības neizlīdzināmās apakšējās robežas 99 % līmenī	18,3
Par bērniem bērnunamos un iemītniekiem veco ļaužu pansionātos un centros (ievietoti līdz 1998.gada 1.janvārim)	1,0
PFI fondam	12,1
Kopā	36,5

Vērtētie ieņēmumi pašvaldībās uz vienu iedzīvotāju pēc PFI un papildu dotācijām (1)

Republikas pilsētas

Vērtētie ieņēmumi uz 1 iedz. pēc PFI, euro

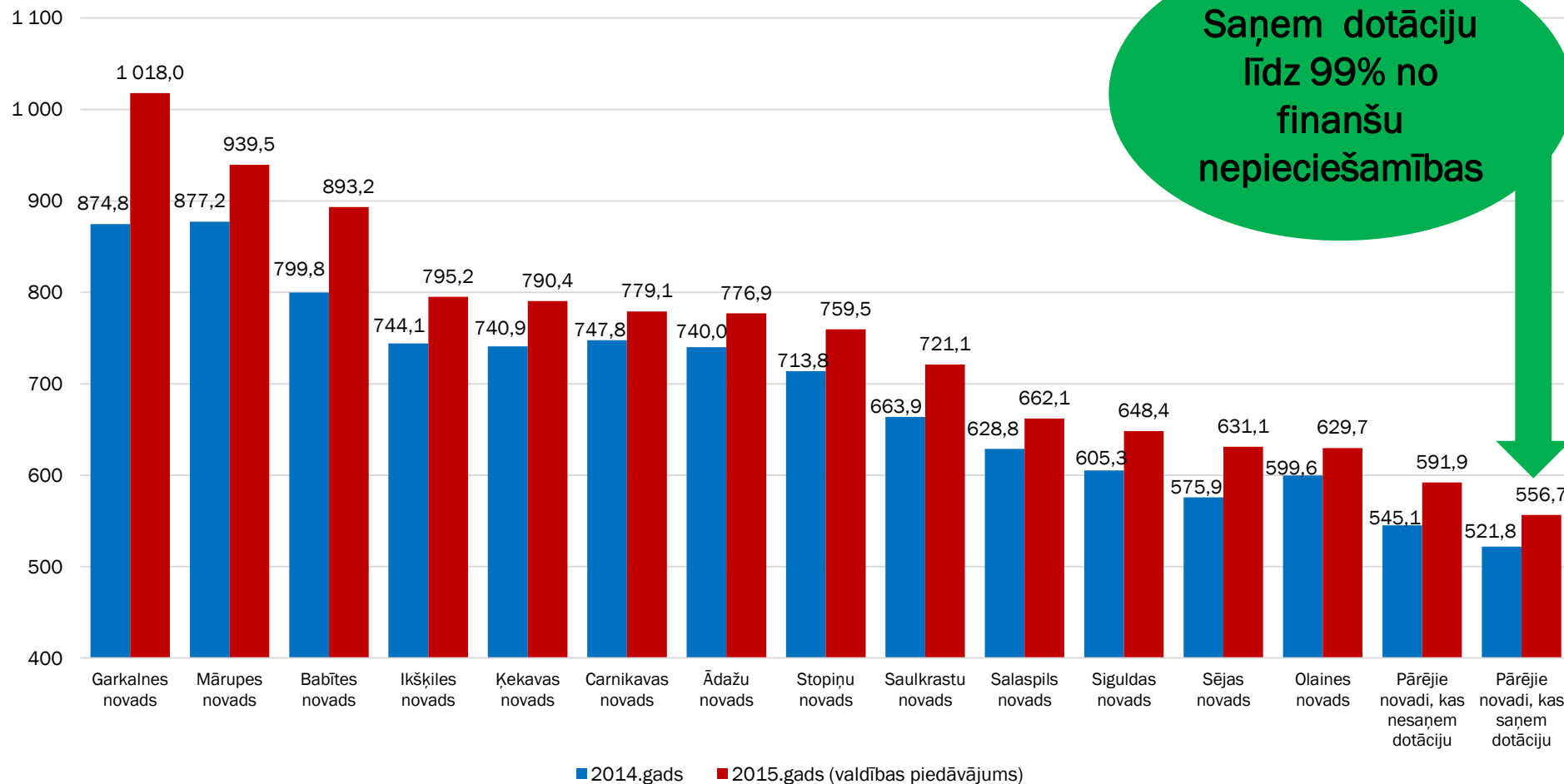
Vērtētie ieņēmumi pieaug visām republikas pilsētām. Vidēji vērtētie ieņēmumi uz 1 iedz. pieaug par 6,1 %.

Vērtētie ieņēmumi pašvaldībās uz vienu iedzīvotāju pēc PFI un papildu dotācijām (2)

Novadu pašvaldības

Vērtētie ieņēmumi uz 1 iedz. pēc PFI, euro

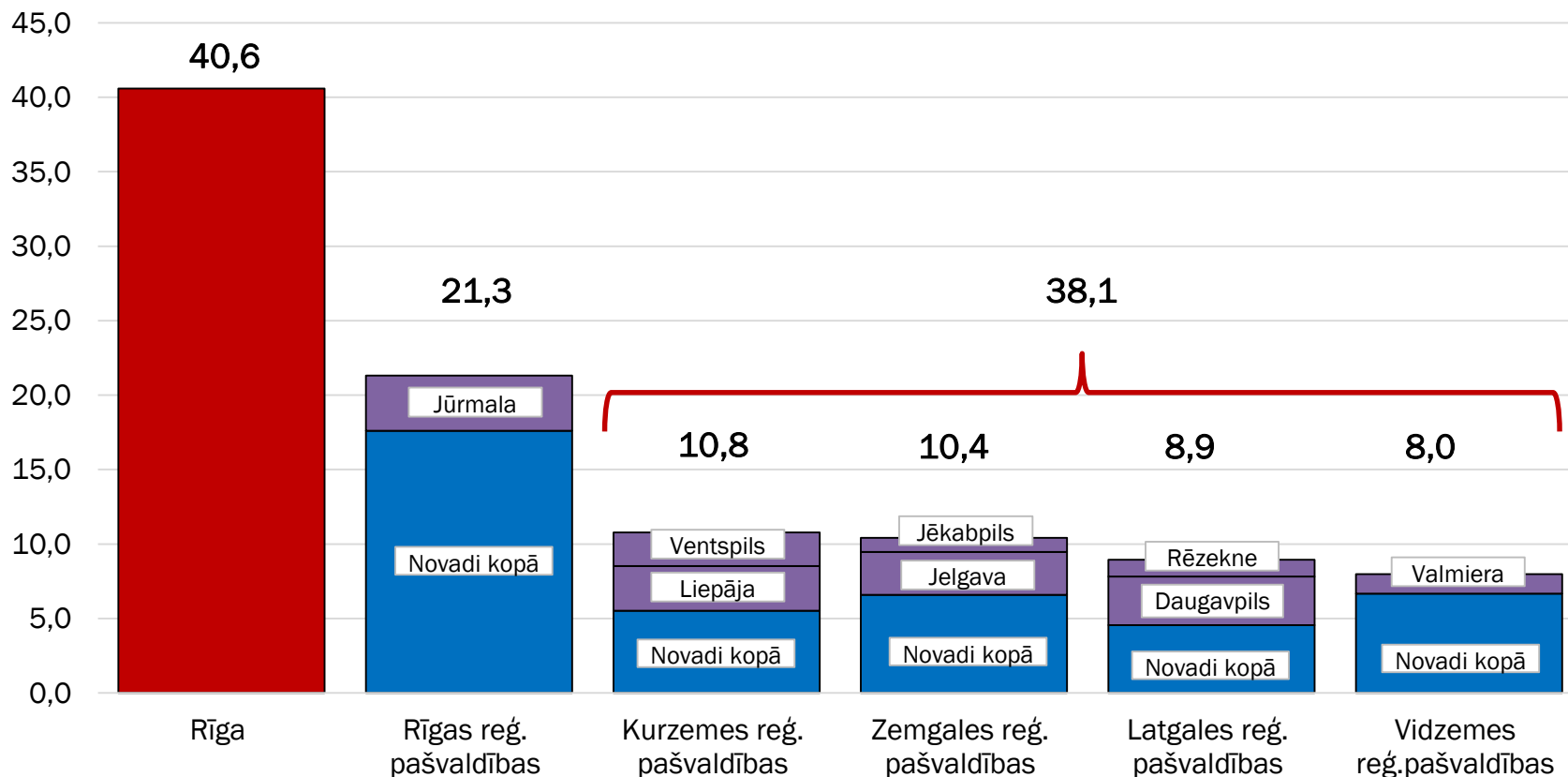

Saņem dotāciju
līdz 99% no
finanšu
nepieciešamības

IIN proporcijas maiņa, pie nemainīgas PFI metodikas palielinātu ieņēmumu nevienlīdzību starp pašvaldībām

IIN sadalījums starp reģioniem, %

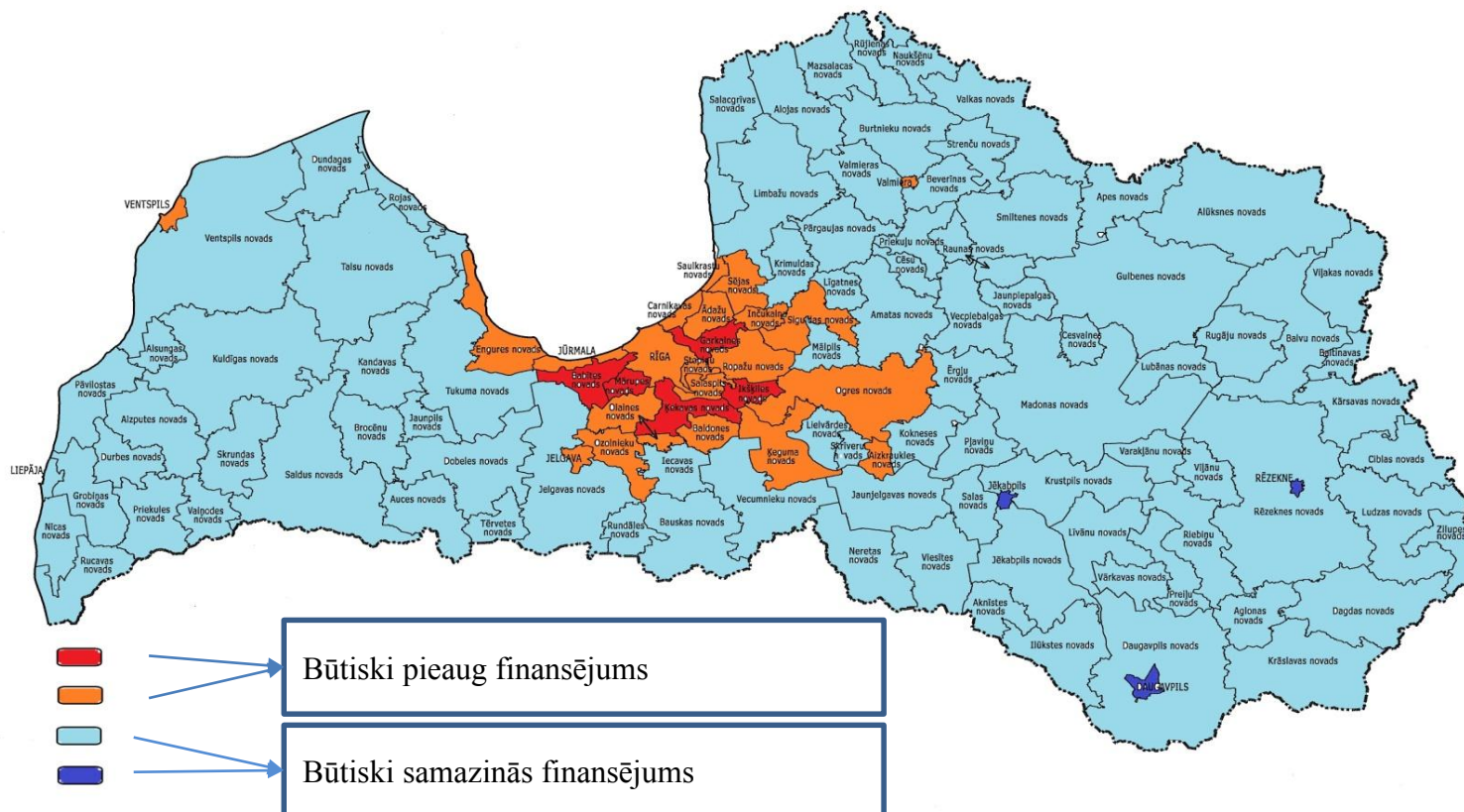
No katra papildu piešķirtā IIN 1 eiro: Vidzemes pašvaldībām – 8 centi, Latgales pašvaldībām – 8,9 centi, tajā skaitā Latgales novadu pašvaldībām tikai 4,5 centi, Rīgas pilsētas pašvaldībai – 40,6 centi, bet Rīgas reģiona pašvaldībām – 21,3 centi.

Ņemot vērā minēto, no IIN pārdales būtisku ieguvumu justu Rīga, Jūrmala un Pierīgas pašvaldības, kopumā no katra papildu piešķirtā eiro tās saņemtu ~ 61,9 centus.

IIN pārdale, pie negrozīta likuma par PFI, palielina ieņēmumu nevienlīdzību starp pašvaldībām, nodrošinot vēl lielāku budžeta pieaugumu turīgākajām pašvaldībām

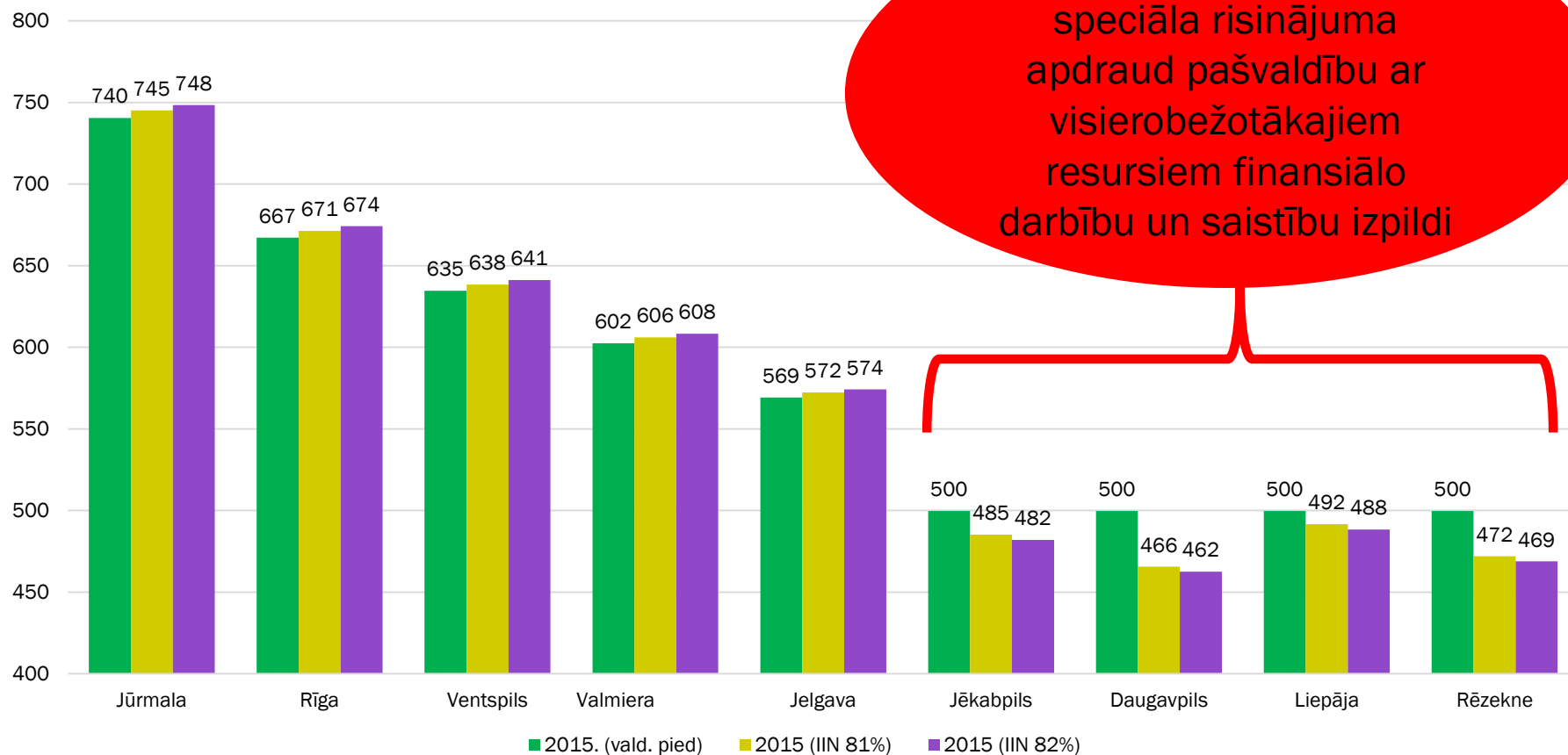
Dotācija republikas pilsētām un novadu pašvaldībām tiek aizstāta ar IIN ieņēmumu proporcijas palielināšanu pašvaldībām un PFI fondā ieskaitāmās daļas palielinājumu

Valdības piedāvātais risinājums nodrošina finansējuma pieaugumu visām Latvijas pašvaldībām

Vērtētie ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju, euro

LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Kopsavilkums

Kopsavilkums (1)

Sagatavotais piedāvājums paredz:

- strukturālo vispārējās valdības budžeta deficīta mērķi 2015.gadā 1,0% no IKP, 2016.gadā – 0,9% no IKP, 2017.gadā - 0,8% no IKP, lai nodrošinātu fiskāli atbildīgu budžeta sagatavošanu,
- nodrošināt pilnā apmērā ietvara likumā 2014.-2016.gadam papildu piešķirto finansējumu prioritātēm (tajā skaitā būtisku pieaugumu sociālajā jomā, uzsākto demogrāfijas pasākumu turpināšanai, pedagogu darba samaksas paaugstināšanai u.c.),
- izdevumus ES struktūrfondu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības projektu finansēšanai,
- izdevumus pensiju indeksācijas nodrošināšanai,
- izdevumus aizsardzības funkciju nodrošināšanai atbilstoši Valsts aizsardzības finansēšanas likumam,

Kopsavilkums (2)

Sagatavotais piedāvājums paredz:

- Nodrošināt stabilu un prognozējamu nodokļu politiku, neceļot likumdošanā noteiktās nodokļu likmes un nepalielinot nodokļu slogu pret IKP, izpildot dotos solījumus uzņēmējiem.
- Papildus ieņēmumus:
 - no ēnu ekonomikas apkarošanas pasākumiem,
 - no nodokļu administrēšanas uzlabošanas un efektīvizēšanas pasākumiem,
 - no valsts kapitālsabiedrību dividenžu maksājumiem,
- Nozaru ministriju priekšlikumi izdevumu pārskatīšanai un pārdalēm.
- **Finansējums novirzīts valdības prioritātēm un neatliekamiem pasākumiem pieejamās fiskālās telpas 2015.gadam ietvaros 180 milj. *euro* apmērā**

Kopsavilkums (4)

Turpmākie darbi:

- Finanšu ministrija sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību izstrādā jaunu pašvaldību finanšu izlīdzināšanas modeli, lai to ieviestu no 2016.gada 1.janvāra,
- Finanšu ministrija veic sagatavošanas darbus, lai arī 2016.gadā turpinātu nevienlīdzības mazināšanas pasākumus (IIN neapliekamā minimuma piemērošanas kārtības izmaiņas),
- Izglītības un zinātnes ministrija turpina darbu pie jaunā pedagogu darba samaksas modeļa ieviešanas, lai to būtu iespējams piemērot no 2015.gada 1.septembra.

Paldies par uzmanību!